

Hazay István

**Digitális platformok és szolgáltatások
Európában II.**

(Észtország, Lettország, Litvánia, Románia)

Budapest, 2008. december, 36. szám

ISSN 1788-134X
ISBN 978-963-88088-8-2

Kiadja az Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet

Budapest, 1021 Hűvösvölgyi út 95.

Felelős kiadó: Nahimi Péter igazgató

Borítóterv: Czakó Zsolt

Nyomdai munkák

Műegyetemi Kiadó

Felelős vezető: Wintermantel Zsolt

www.kiado.bme.hu

Tartalom

ELŐSZÓ	4
ÉSZTORSZÁG	5
A televíziópiac fontosabb szereplői	5
<i>Médiahatóság</i>	5
<i>Közszolgálati televízió</i>	5
<i>Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások</i>	6
Műsorterjesztő platformok	9
<i>Kábeltelevízió</i>	9
<i>Starman Kaabeltelevízió</i>	9
<i>STV kábeltelevízió és internet szolgáltató</i>	9
<i>Műholdas műsorelosztás</i>	13
<i>IPTV</i>	13
<i>Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)</i>	14
<i>Mobil TV</i>	16
LETTORSZÁG	17
A televíziópiac fontosabb szereplői	17
<i>Médiahatóság</i>	17
<i>Közszolgálati televízió</i>	18
<i>Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások</i>	18
Műsorterjesztő platformok	26
<i>Kábeltelevízió</i>	26
<i>Műholdas műsorelosztás</i>	27
<i>IPTV</i>	28
<i>Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)</i>	28
<i>Mobil TV</i>	29
LITVÁNIA	30
A televízió piac fontosabb szereplői	30
<i>Médiahatóság</i>	30
<i>Közszolgálati televízió</i>	30
<i>LTV</i>	31
<i>Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások</i>	32
<i>A hatósági nyilvántartásban szereplő műsorszolgáltatások</i>	33
Műsorterjesztő platformok	35
<i>Kábeltelevízió</i>	35
<i>Műholdas műsorelosztás</i>	40
<i>IPTV</i>	40
<i>Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)</i>	41
ROMÁNIA	44
A televízió piac fontosabb szereplői	44
<i>Médiahatóság</i>	44
<i>Közszolgálati televízió</i>	44
<i>Kereskedelmi televíziós műsorszolgáltatások</i>	46
<i>Kábeltelevízió</i>	48
<i>Műholdas műsorelosztás</i>	51
<i>IPTV</i>	52
<i>Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)</i>	53

Előszó

Európában, sőt szinte az egész világon zajlik a televíziózás digitalizálása. Az egyes országok ennek a folyamatnak különböző szakaszában vannak és az átalakulásnak nem feltétlenül egyforma útját választották. Az előkészítés szakaszában a szakemberek elsősorban az átalakulásban úttörő szerepet vállalt országokra figyeltek, azok sikereiből és kudarcaiból igyekeztek tanulságokat levonni és azokat a saját országuk erőfeszítéseinél hasznosítani. Mára már nyilvánvaló, hogy az egyes országok számára optimális átállási stratégia szempontjából más országok döntései, feladatmegoldási módszerei csak nagyon közvetve hasznosíthatók. Ennek okai az eltérő médiapiaci méretek, médiafogyasztási szokások, nyelvterületi jellemzők, gazdasági fejlettség, közigazgatási felépítés, tradíciók, stb. Emellett ez az átalakulási folyamat nagyon összetett, irányítottan csak az analóg földfelszíni műsorszórás leállítása, illetve digitálissal történő kiváltása tekinthető. Valójában azonban a digitalizálás sokkal szélesebb fronton és egyidejűleg megy végbe, miközben a technológia rendkívül gyors fejlődése következtében az új lehetőségek, új szolgáltatásfajták gombamódra szaporodnak és a megszokott korlátok sorra leomlanak. Viszont ezzel eddig nem ismert, új problémák is fellépnek, melyekre nem feltétlenül tud kész válaszokat adni a társadalom, illetve annak intézményrendszere.

Az Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézetben igyekszünk a szemünket rajtatartani az összes európai ország olyan eseményén, melyek befolyásolják az átalakulás sikerét, de a hatékonyság érdekében azon országokban tapasztaltakat adjuk most közre, amelyek valamilyen lényeges szempontból a leginkább hasonlíthatók a hazai körülményekhez, és így különösképpen érdemesek megfontolásra és következtetések levonására. Ilyen országok elsősorban a földrajzilag közel elhelyezkedőek, a nagyjából miénkhez hasonló méretűek, a közelmúltban hasonló átalakulásokon keresztülment, a kulturális orientáció szempontjából összehasonlítható államok, és ahol az átalakulási folyamatában velünk összehasonlítható helyzet áll fenn. Szomszédaink többsége ilyen. A publikálás szempontjából azonban nem mindegyik szomszédunkat soroltuk e körbe, mert el akartuk kerülni a helyzetleírás ismétlését olyan esetben, amikor a kihagyott országról szóló beszámoló gyakorlatilag egy már meglévő másik leírás ismétlése lett volna. Déli szomszédaink közül ilyen okból nem térünk ki Szerbiára és Horvátországra.

Ugyanakkor Ukrajnával sem foglalkozunk ebben a leírásban, mert a méretbeli eltérések, a nyelvi és kulturális orientáció kevéssé teszi lehetővé tapasztalataik hazai alkalmazását, annál is inkább, mert az átalakulás náluk kissé lemaradt a többi figyelembe vett országhoz képest és az analóg műsorszórás átalakítására vonatkozó EU-s nyomás sem érvényes rájuk. Mégha nem is szomszédos ország, fontosnak tartottuk ismertetni a Cseh Köztársaságban végbemenő folyamatokat, mert azok különösen tanulságosak lehetnek a mi átalakulási stratégiánk finomítása érdekében.

Lényegesnek találtuk még a balti államok helyzetének megismertetését, mert bár ugyancsak nem határosak Magyarországgal, de sok szempontból hasonló utat jelöltek ki a maguk számára, mint amit a magyar jogalkotás a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól alkotott törvényben meghatározott. Miután ezek az országok egy kicsivel előttünk járnak az átalakulásban, az ott szerzett tapasztalatok értékesek lehetnek a magyar fejlődés szempontjából.

Elemzésünk az országok médiapiacának bemutatására és a műsorterjesztő platformok leírására épül. Az információk jelentős részének alapjául a „Western European TV (11th edition)” és az „Eastern European TV (11th edition)”, 2007 Informa UK Ltd elemző anyagok szolgáltak. Az ezeken túlmenő és a 2007 elejét követő eseményekre vonatkozó ismeretek forrásai különböző híradások, melyeket igyekeztünk lábjegyzetek formájában megjelölni. Mivel ezek többsége internetes honlapokon megtalálhatók, a lábjegyzeteket ilyen esetekben internet címként lehet használni.

Terjedelmi okokból a kiválasztott országok helyzetismertetését két külön füzetbe foglaltuk. A már megjelent első füzetben¹ Szlovénia, Ausztria, Csehország és Szlovákia található, míg a jelen második füzetben Észtország, Lettország, Litvánia és Románia.

¹ Digitális platformok és szolgáltatások Európában I. Akti füzetek 28.

ÉSZTORSZÁG

Lakosság: 1,34 millió fő

Háztartás: 515 ezer

TV háztartás: 500 ezer

A televíziópiac fontosabb szereplői

Médiahatóság

A média szabályozása és felügyelete Észtországban nem túl erős. Az 1994-ben elfogadott és azóta sokszor módosított médiatörvény² három médiaszabályzót nevez meg, melyeknek különböző hatáskörük van. Ezek: a Kulturális minisztérium (Media Division of the Ministry of Culture), az Állami Távközlési Testület (Estonian National Communications Board)³ és a Műsorszolgáltatási Tanács. Az utóbbi hatásköre a közszolgálati rádió és televízió tevékenységére és az intézmények működésére terjed ki. A kulturális minisztérium javasolta egyetlen új, független szabályzószerv, illetve testület létrehozását, de ennek megoldására vonatkozóan nem alakult ki egyetértés a többi minisztériummal.

A műsorszolgáltatási engedélyeket nyílt versenyeztetés alapján a kulturális minisztérium adja ki. A versenyt különböző intézmények képviselőiből álló bizottság bírálja el és tesz javaslatot a nyertesekre. Magát a döntést a miniszter hozza meg; a döntés nem mindig egyezik meg a javaslattal. A műsorszórásnak univerzális ellátottságot kell biztosítania, a műsorszolgáltatóknak teljesítenie kell az EU kvótaelőírásait és azokat a vállalásokat, melyeket a pályázataikban rögzítettek. A minisztérium Média Főosztálya ellenőrzi a kereskedelmi műsorszolgáltatók kötelezettség-teljesítését és szükség esetén szankciókat alkalmazhat, beleértve az engedély visszavonását is. A törvény garantálja a műsorszolgáltatásoknak az államtól való függetlenségét és a politikai kiegyensúlyozottságát. Ezeket a gyakorlatban nem is igen fenyegeti semmi. A közszolgálati ETV függetlenségét azonban közvetett módon korlátozhatja az a tény, hogy költségvetése a politikusok kezében van.⁴

2006 decemberében a digitális átállás lehetőségének megteremtése érdekében elfogadták az Elektronikus távközlésről, valamint a rádiózásról és televíziózásról szóló törvény megváltoztatásáról rendelkező törvényjavaslatot, 2006-2007-ben pedig élénk törvénykezési vita folyt a közszolgálati műsorszolgáltatást szabályozó törvényjavaslatról.⁵

Közszolgálati televízió

A médiatörvény intézkedik a közszolgálati rádió- (*Eesti Raadio*) és közszolgálati televízióműsorszolgáltató (*Eesti Televisioon*) intézmények, illetve az ezek működését felügyelő Műsorszolgáltatási Tanács (Ringhäälingunõukogu) létrehozásáról

Az ország lakossága 1,3 millió fő, s mintegy 35%-a orosz nyelvű. A műsorszolgáltatási szektor az ország 1991-ben bekövetkezett függetlensége óta erős fejlődésnek indult, néhány külföldi, főként svéd és norvég vállalkozás belépésével. A szovjet éra alatt egy televízió- és három rádióműsorszolgáltatás

² <http://www.legaltext.ee/text/en/X30069K9.htm>

³ 2008. január 1-én az Állami Távközlési Testület a közigazgatási reform keretében létrejött két testületbe integrálódott: a frekvencia- és számgazdálkodás, a távközlési berendezések, és szolgáltatások témaköre a *Estonian Technical Surveillance Authority*, az egyetemes szolgáltatások, a hírközlési piac és a postaszolgáltatások szabályozása az *Estonian Competition Authority* hatáskörébe került (http://www.sa.ee/atp/index_en.html)

⁴ Television across Europe: regulation, policy and independence. OPEN SOCIETY INSTITUTE. Budapest, Hungary Október 6. u. 12. H-1051

⁵ Bereczki Urmas: A digitálisteleviszióra való átállás jelenlegi helyzete Észtországban. AKTI tanulmány, 2007

működött állami irányítás mellett. Ezek utódjaként jött létre az 1994-ben elfogadott médiatörvény által alapított Észte Televízió (ETV) és Észte Rádió. 2007 januárjában külön törvényt fogadtak el a nemzeti (közszolgálati) műsorszolgáltatásról⁶. Ebben az Észte Televízió (ETV) és Észte Rádió megszüntetésével 2007 júniusában létrehozzák az egységes Nemzeti Műsorszolgáltatót (*Rahvusringhääling*), mely akkor egy televízió- és 5 rádióműsorszolgáltatással rendelkezett. Ennek televíziós részlege az Észte Televízió (ETV). A Nemzeti Műsorszolgáltató legfőbb irányító testülete a Nemzeti Műsorszolgáltató Tanács, melyet az országgyűlés választ egy-egy frakció országgyűlési képviselőiből, akik a frakciójukat képviselik és négy köztisztviselőből álló, a közszolgálati műsorszolgáltatás terén elismert szakértőből. Ennek a Tanácsnak a feladata a közszolgálati műsorszolgáltatás költségvetésének elfogadása és a parlament elé terjesztése, a műsorszolgáltató felügyelete, a menedzsment kinevezése, beszámolás a parlament számára a közszolgálati műsorszolgáltatásról.

Műsorszórás révén a közszolgálati ETV1 a lakosság 95,6 %-át éri el. Műsora hírek, szórakoztató tartalmak és tényfeldolgozó műsorszámok keverékéből áll. Az összehasonlás előtti évben a közszolgálati televízió műsorszolgáltató évi 195 millió észt korona támogatást (kb. 12,5 millió €) kapott a költségvetésből és további 40 millió észt korona hozzájárulás származott a két kereskedelmi csatornától beszedett műsorszolgáltatási díjból. Mindez 90 millió hiányt hagyott maga után, melyet a kormányzat szerint a megengedett hirdetési lehetőség (óránként 6 perc) kihasználásával kell kipótolni. Felmerült már, hogy rádióelőfizetői-díjrendszerre volna szükség, azonban az erős ellenállás miatt a tervet elvetették. A közszolgálati televízió 1999-ig nézettségben az első helyet foglalta el, de akkor a TV3 kereskedelmi műsorszolgáltatás megelőzte, majd 2003 től már a Kanal 2 is. 2006 óta némi javulás érzékelhető, bár ebben szerepe van speciális események közvetítésének, mint a foci világbajnokság, az Eurovíziós dalverseny, a Függetlenségi napi elnöki fogadás és a téli olimpia. 2006-2007-ben a saját készítésű program aránya 47,4% volt, a vásárolt programoké 48,2%, a heti műsoridő 161 óra. A műsorban az először játszott műsorszámok aránya 52,6%, az ismétléseké 43%, a többi műsorelőzetesek és egyéb promóció.

A csatorna mára már on-line TV műsorszámokat is kínál, híreket, napi műsorokat és filmeket az Elion szolgáltató szélessávú internet előfizetői számára. A műsor-letöltések vagy stream elérés esetenként 0,30 és 1,50 € ellenében történik.

2008. augusztus 8-án elindult a második, immár teljesen digitális televíziócsatorna, mely indulásakor a Pekingi Olimpiai Játékokat közvetítte, majd augusztus 25-től az év végéig naponta 18:00 – 21:30 időszakaszban gyermekműsorokat és pop-koncerteket ad. Jövő évtől kezdve tervezik a teljes idejű műsorszolgáltatást.

Az ETV1 csatorna terjesztése az összes rendelkezésre álló platformon megtörténik: analóg és digitális műsorszórás, kábelTV, IPTV, DTH műholdas elosztás, az ETV2 műsor csak a digitális platformokon jelenik meg.

Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások

Már az 1994-es médiatörvény elfogadása előtt megindult az állami televízió kívüli szolgáltatások kialakulása. A legsikeresebb, földfelszíni műsorszórással terjesztett országos kereskedelmi csatorna az 1996 elején két kisebb műsorszolgáltatás egybeolvadása révén indult **TV3** kereskedelmi műsorszolgáltatás lett. Ennek tulajdonosa a svéd Modern Times Group (MTG). Ez a csatorna része annak a hat TV3 műsorszolgáltatásból álló láncnak, mely az MTG tulajdonában áll és a skandináv és balti országokban működik. A balti országok összességében a TV3 nézettsége a 13 – 49 korcsoportban 36,9%-ot ért el. Ezzel az MTG szerint a TV3 kivívta a balti országokban a legnagyobb kereskedelmi szereplő pozíciót. A TV3-nak Észtországban ezért a szerepért a Kanal 2-vel kell versenyeznie.

A TV3 – különböző platformokon - a lakosság 100%-át eléri és 2006 eleje óta a Viasat műholdas platformon keresztül digitális formában is vehető.

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=12786086>;

<http://www.legaltext.ee/en/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=XX10025&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=Estonian+National+Broadcasting+Act>

A TV3 különösen a fiatalok körében népszerű, nagy sikert ért el a „Született feleségek” sorozattal, melynek jogát 2006-ban vette meg a Buena Vista Internationaltól. Az észt változat a legsikeresebb a balti országok TV3 csatornáinak nézettségi indexei között. Népszerűek a sportközvetítések is.

Az 1993-ban indított **Kanal 2** részvényeinek 87%-a 1998 óta a norvég Schibsted tulajdonában vannak. A műsorszolgáltatás a lakosság 98%-át éri el. A csatorna a nézettségért a TV3-al áll versenyben. 2006 őszén előfordult, hogy a három országos csatorna között a legnagyobb nézettséget érte el. A műsor 90%-a importált, a népszerű tartalmakat a sport, az aktuális problémákkal foglalkozó műsorszámok és a gyermekműsorok jelentik. Az importált tartalmak között megemlíthető Nip/Tuck, az Osbornék, a Jackass, a 2006-ban négy új szezonnal megvásárolt ausztrál Home and Away és a McLeod's Daughters. 2006-ban jogot szerzett 500 órányi BBC műsor átvételére, melyben szerepel a Doctor Who, a Robin Hood, a Strictly Come Dancing, a Hotel Babylon. A nézettség növelése érdekében hír-alapú tartalmak megszerzésével is foglalkoznak.

Rendelkezésre áll néhány gazdálkodási adat 2006-ra vonatkozóan. Ezek:

A működés bevételei:	122 EEK
Üzemeltetési költség:	114 EEK
EBITA	8 EEK
EBITA %	6,4
Alkalmazottak száma:	57

2005-ben az **MTG 3+** néven szórakoztató csatornát indított, ennek terjesztése a Viasat digitális műholdas platformon és kábelhálózatokon történik. A szolgáltatás a lakosság 35%-át kitevő, oroszul beszélő részét célozza meg. A csatorna 2006-ban 3,1% nézettséget ért el. Ez a csatorna a szomszédos Lettországból is népszerű. A csatorna műsorát főként filmek, orosz sorozatok, valóságshow-k és sportközvetítések keveréke teszi ki. Népszerűek pl. a The Hause 2 és a My Big Fat Obnoxious Fiancée (Ellenszenves, nagy, kövér menyasszonyom) című sorozatok.

A három országos televízió csatorna nézettség-megoszlása 2006-ban: TV3-33,3%, Kanal 2-31,6%, ETV-23,7%. Másrészt a nem észt csatornák között a nézettségi idő szerinti megosztást illetően a sorrend: PBK (oroszországi műsor)- 28,1%, RTP Planeta (oroszországi műsor)-12,1%, 3+ ((az MTG orosz nyelvű műsora)-8,2 %). Ha a megosztásba bevonjuk a nem az országos műsorszórással terjesztett többi csatornát is, akkor a nézettségi arány alakulása 2007. szeptemberben a napi átlagos nézettség terén az alábbiak szerint alakult⁷:

Kanal 2	22,5 %
TV3	19,4 %
ETV	15,6 %
PBK	13,1 %
3+	4,2 %
RTP Planeta	3,8%
NTV Mir	2,6 %
Video vaatamine	1,83 %
Soome TV 1-4	0,7 %
MTV Eesti	0,4 %
Összes többi csatorna	15,87%

Mint látható, a Kanal 2 megelőzte az évekig vezető TV3-at. Az orosz nyelvű műsorok között a hazai 3+ nem áll az élen, de miután a tőkeerős MTG áll mögötte, elképzelhető, hogy hosszabb távon helyzete megszilárdul. A jelenleg legnépszerűbb orosz csatorna a Pervy Baltiski Kanal (PBK) az orosz határ közelében antennával, egyéb területeken kábelen vagy műholdról vehető.

⁷ Broadband TV News - October 5, 2007

A hatósági nyilvántartásban szereplő műsorszolgáltatók

Észtországban a hatóság hatáskörébe az alábbi műsorszolgáltatók tartoznak:

Műsorszolgáltató	Műsorszolgáltató	Tematika	Indulás éve	Kereskedelmi/Köszolgáló	Terjesztés módja	Hálózat kiterjedése	Nyelv	Hozzá-férés
Alo TV	ALO-TV OÜ	Helyi/körzeti tartalom	1992	Kereskedelmi	Kábel (helyi)	Helyi	Észt	Fizetős
ETV (Eesti Televisioon)	ERR – EESTI RAHVURSRING-HÄÄLING	Általános tematika		Köszolgáló	Analóg földfelszíni, digitális földfelszíni, kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Ingyenes
ETV2 (Eesti Televisioon)	ERR - EESTI RAHVURSRING-HÄÄLING	Kialakulóban	2008	Köszolgáló	Digitális földfelszíni, digitális kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Ingyenes
Elion TV	ELION ETTEVÖTTED AS	Egyéb		Kereskedelmi	Kábel és/vagy műhold és/vagy IPTV	Országos	Észt	Fizetős
Kalev Sport	EESTI SPORDIKANAL OÜ	Sport	2007	Kereskedelmi	Digitális földfelszíni, kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Fizetős
Kanal 11 (Estonia)	KANAL 2 AS	Szórakoztató	2008	Kereskedelmi	Digitális földfelszíni, kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Fizetős
Kanal 2	KANAL 2 AS	Általános tematika	1993	Kereskedelmi	Analóg földfelszíni, digitális földfelszíni, kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Ingyenes
LIFE TV (Estonia)	LIFE TV MTU	Vallási csatorna		Kereskedelmi	Kábel	Országos	Észt	Fizetős
LiTeS	LITES LT OÜ	Helyi/körzeti tartalom		Kereskedelmi	Kábel (helyi)	Helyi	Orosz	Fizetős
Muz TV (Estonia)	MTU AB VIDEO (AB MEDIA GROUP)	Zenei csatorna		Kereskedelmi	Kábel	Országos	Észt	Fizetős
Neljas	STARMAN AS	Szórakoztató		Kereskedelmi	Digitális földfelszíni, digitális kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Fizetős
Orsent TV	ORSENT OÜ	Helyi/körzeti tartalom	1992	Kereskedelmi	Kábel (helyi)	Helyi	Orosz	Fizetős
PBK Estonia (Pervy Baltiysky Kanal Estonia)	PERVÕI BALTIISK KANAL OÜ	Általános tematika		Kereskedelmi	Digitális földfelszíni, kábel, műhold, IPTV	Országos	Orosz	Fizetős
Paldiski Televisioon	MTU PALDISKI MEDIA LIIT	Helyi/körzeti tartalom		Kereskedelmi	Kábel (helyi)	Helyi	Észt	Fizetős
STV (Estonia)	STV AS	Általános tematika		Kereskedelmi	Kábel és/vagy műhold és/vagy IPTV	Helyi	Orosz	Fizetős
STV Kino (Estonia)	TELEKANAL STV OÜ	Film channel		Kereskedelmi	Kábel és/vagy műhold és/vagy IPTV	Helyi	Orosz	Fizetős
Seitse	BUENOS MEDIOS OÜ	Zenei csatorna		Kereskedelmi	Digitális földfelszíni, kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Fizetős
TV-Network (Estonia)	MTU AB VIDEO (AB MEDIA GROUP)	Általános tematika	2004	Kereskedelmi	Kábel (helyi)	Helyi	Észt	Fizetős
TV3 (Estonia)	TV3 AS	Szórakoztató	1996	Kereskedelmi	Analóg földfelszíni, digitális földfelszíni, kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Ingyenes
TV6 (Estonia)	TV3 AS	Szórakoztató	2008	Kereskedelmi	Digitális földfelszíni, digitális kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Fizetős

Műsorterjesztő platformok

Kábeltelevízió

Starman Kaabeltelevisiooni

A Starman a Tele2 TV megvásárlásával a legnagyobb kábeltelevízió szolgáltatóvá vált. A hálózat kb. 250 000 háztartás számára elérhető 17 városban, köztük Tallinban, és Tartuban. 2007 márciusában 132 000 kábeltv előfizetője, 41 000 Internet előfizetője és 33 000 telefon előfizetője volt.

2007 januárjában pilotprogram indult digitális VOD szolgáltatással és ígéretek vannak HDTV szolgáltatás hamarosan történő bevezetésére is.

A cég 2008 februárjában saját műsorszolgáltatást is indítani tervez. A reklámoktól mentes műsor „Neljas TV, a negyedik csatorna” néven mutatkozik be, kizárólag Amerikából és az Egyesült Királyságból vásárolt filmeket kíván bemutatni a vállalat mintegy 132 ezer kábeltelevízió előfizetője és a földfelszíni digitális műsorszórás igénybevevői számára. A Starman azt reméli, hogy ez a műsor vonzerő lehet a saját kábeltvé előfizetőinek és az egyelőre nehezen terjedő földfelszíni digitális műsorszórás használóinak gyarapításához, esetleg más műsorterjesztőkkel szemben.⁸ A Starman jelenleg Tallinban, Harju megyében és Rapla-ban működtet digitális kábelszolgáltatást 77 programcsatornával.

A Starman kábelhálózat előfizetőinek száma 2008 elején körülbelül 132 ezer.

STV kábeltelevízió és internet szolgáltató

A szolgáltatás kezdetben Tallinban nyújtott analóg televízióellátást. 2005-ben kezdte meg a digitális technológia alkalmazását. Jelenleg analóg kínálata kb. 70 csatornát tartalmaz és már Észtország több városában elérhető. A szolgáltatási díj változó, pl. Tallinban (IP telefonnal, 4Mbit/s fel- és letöltési sebességű Internet-szolgáltatással együtt a 70 csatornás kábelkínálat díja havi 375 EEK. De létezik olyan mini csomag is, melyben (a településtől függően) 11-14 TV csatorna van csak. A vállalat kábeltelevízió előfizetőinek száma 100 ezer körüli.

A teljes analóg műsorkínálat a családi programcsomagban (20 hangműsor-csatornával):

Sorszám	Elnevezés	Nyelv
1	Kalev Sport	ÉSZT
2	CNN International	ANGOL
3	Discovery	OROSZ/ANGOL*
4	Carton Network \ TCM	ANGOL
5	REN TV Est	OROSZ
6	STV	OROSZ
7	EuroNews	ANGOL\OROSZ*
8	YLE 2	FINN
9	TV 6	ÉSZT
10	ETV	ÉSZT
11	YLE 1	FINN
12	Pervij Baltiiski kanal	OROSZ
13	TV3	ÉSZT
14	KANAL 2	ÉSZT
15	RTR Planeta	OROSZ
16	MTV eÉszti	ANGOL/ÉSZT*
17	Zdorovoe TV	OROSZ

⁸ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=3639>

18	Inter +	OROSZ
19	PRO 7	NÉMET
20	Retro TV	OROSZ
21	EUROSPORT Int	ANGOL
22	RTV International	OROSZ
23	Animal Planet	OROSZ/ANGOL*
24	TV 1000 East	OROSZ
25	JETIX	OROSZ
26	Viasat Sport 2	ANGOL/SVÉD*
27	MCM	FRANCIA
28	NTV mir	OROSZ
29	Adjara TV	OROSZ
30	FASHION	FRANCIA/NÉMET*
31	ESPN Classik sport	ANGOL
32	TV Centr - International	OROSZ
33	DISCOVERY Civilisation	OROSZ/ANGOL*
34	DISCOVERY Travel & Living	OROSZ/ANGOL*
35	USADBA	OROSZ
36	Super RTL	NÉMET
37	RTL	NÉMET
38	TRAVEL	OROSZ/ANGOL*
39	Nickelodeon	OROSZ
40	Nostalgia	OROSZ
41	Nashe kino	OROSZ
42	VH-1	ANGOL
43	DISCOVERY Science	OROSZ/ANGOL*
44	Fox Crime	OROSZ/ANGOL*
45	Pervij Balt. muz. kanal	OROSZ
46	TV2	FRANCIA
47	SEITSE	ÉSZT
48	Viasat Explorer	OROSZ
49	Viasat History	OROSZ
50	TV3+	OROSZ
51	HALLMARK	OROSZ/ANGOL*
52	Kanal 11	ÉSZT
53	Arte	NÉMET\FRANCIA*
54	Humour Box TV	OROSZ
55	CNL	OROSZ
56	DRIVE	OROSZ
57	MOTORS TV	ANGOL
58	BBC World	ANGOL
59	Ru TV	OROSZ
60	Viasat Sport 3	ANGOL/SVÉD*
61	EUROSPORT Rus	OROSZ
62	Sov.Sekretno	OROSZ
63	TV 1000 rus kino	OROSZ/NÉMET*
64	TV XXI	OROSZ
65	Detskij mir\Tele klub	OROSZ
66	Belarus TV	OROSZ
67	TV 1000 East	ANGOL
68	RBC	OROSZ
69	MEZZO	FRANCIA
70	Ohota\Rubalka	OROSZ

A digitális kínálatban az alapsomag 53 csatornás, melyben 30 sztereó rádiócsatorna is található, a csomag díja bennfoglaltatik az analóg családi műsorcsomag díjában:

Digitális alapsomag

Sorszám	Elnevezés
1	ETV
2	Kanal 2
3	TV 3
4	Perv Balt kanal
5	RTR Planeta
6	HTB мир
7	RTV inter
8	Ren. TV
9	STV
10	Usadba
11	Inter +
12	Sovershenno
13	TV 6
14	Animal planet
15	Travel
16	Наше кино
17	Ностальгия
18	TV 3+
19	TV XX1
20	LIFE TV
21	Wedding TV
22	RBK
23	ТВЦ
24	ТНВ
25	ТБН
26	Беларусь ТВ
27	Аджара
28	Детский мир
29	Nickelodeon
30	Cartoon network
31	Jetix
32	France 24-eng
33	1 Muz.Balt
34	MCM top
35	BBC World
36	Euronews
37	CNN
38	Fashion
39	CNL
40	Arte
41	RU TV
42	RTL
43	France 24-fra
44	YLE 1
45	YLE 2
46	France 2
47	Super RTL
48	PRO 7
49	Star!
50	Al Jazeera int
51	France
52	ETV 2
53	Kanal 11

Digitális családi csomag

A digitális családi műsorcsomag 96 csatornát nyújt és ezért 25 EKK havidíj fizetendő az analóg díjon felül. A továbbított műsorok:

Sorszám	Elnevezés
1	ETV
2	Kanal 2
3	TV 3
4	Perv Balt
5	RTR Planeta
6	HTB мир
7	RTV inter
8	Ren. TV
9	STV
10	Usadba
11	Inter +
12	Sovershenno
13	Humor TV
14	Animal
15	Travel
16	Наше кино
17	Ностальгия
18	TV 3+
19	TV XX1
20	LIFE TV
21	Wedding TV
22	RBK
23	ТВЦ
24	ТНВ
25	ТБН
26	Беларусь ТВ
27	Аджара
28	Детский мир
29	Nickelodeon
30	Cartoon
31	Jetix
32	France 24-
33	1 Muz.Balt
34	MCM top
35	BBC World
36	Euronews
37	CNN
38	Fashion
39	CNL
40	Arte
41	RU TV
42	RTL
43	France 24-fra
44	YLE 1
45	YLE 2
46	France 2
47	Super RTL
48	PRO 7
49	Star!

50	Al Jazeera int
51	France
52	Rai 1
53	Rai 2
54	Rai News
55	Discovery
56	Discovery
57	Discovery
58	Discovery
59	Viasat History
60	Viasat Explorer
61	Jetix Play
62	Adult
63	Seitse
64	Hallmark
65	TV 1000
66	TV 1000 rus
67	Ретро ТВ
68	Союз
69	Киевская Русь
70	Zdorovoje TV
71	СГУ ТВ
72	News 24
73	Fox Crime
74	RTL 2
75	Vox
76	Ki.Ka
77	ZDF
78	Zee TV
79	N24
80	ARD
81	BR Alpha
82	DW TV
83	TV Polonia
84	Boomerang
85	TV 5
86	SAT1 TV
87	France 5
88	HR Fernsehen
89	3 SAT
90	NDR
91	24 Horas
92	Club European
93	RBB
94	Armenia TV
95	TV 6
96	Kanal 11

Digi Sport műsorcsomag

Az alap vagy a családi csomaghoz havi 10 EEK fejében igénybevehető a Digitális Sport Csomag az **alábbi műsorokkal**:

Sorszám	Elnevezés
1	Eurosport
2	Viasat Sport 2
3	Drive
4	Kalev Sport
5	Viasat Sport 3
6	Extreme Sport
7	Motors
8	Sailing channel
9	Охота и Рыбалка
10	ESPN Classic Sport
11	NASN

Digitális zenei csomag

Havi 20 EEK díj ellenében előfizethető a Zenei csomag:

Sorszám	Elnevezés
1	MTV Eesti
2	VH 1
3	MTV Hits
4	VH 1 Classic
5	MTV Base
6	Mezzo
7	MTV 2
8	VIVA
9	MCM Pon
10	BY Music
11	A One

Digi 18+ erotikus műsorcsomag

Havi 60 EEK díj mellett rendelkezésre áll még az alábbi erotikus csomag is:

Sorszám	Elnevezés
1	Spice Private
2	Hustler TV
3	XXX Xstream
4	Free-X TV
5	X-Dream TV
6	Free-X TV 2

Az **ELION** Vállalat double-play és triple-play csomagokat kínál, digitális kábelszolgáltatása keretében. Két alapsomagja van (észti alapsomag és szláv alapsomag), ezek egyedi előfizetési díja 95 EEK, ezekhez 47 rádiócsatorna is járul. Az alapsomag mellé választható összesen 8 tematikus csomag, csomagonként 5-8 programmal. Az összes elérhető digitális programcsomag száma jelenleg 85. Ebben van már egy HD szolgáltatás is (VOOM HD). Az Elion lényegében ugyanezt a műsorkínálatot IPTV szolgáltatás formájában is nyújtja.

A **TELSET AS** 9 városban (Tallin, Maardu, Muuga, Viims, Keila, Kose, Haapsalu, Lihula, Sillamae) analóg és digitális kábeltelvízió szolgáltatást. A 71 csatornás digitális kínálat havidíja 115 EEK

Műholdas műsorelosztás

Észtországban az egyetlen műholdas (DTH) platform a Modern Times Group tulajdonában lévő Viasat. A rendszer feladóállomása Londonban van, a műhold a sugárzást a balti országok mellett Svédország, Norvégia, Dánia és Finnország területére irányítja. A Viasat Estonia két fizetős csomagot kínál:

Basic: a havi előfizetési díj 99 EEK.

Műsorok: ETV, Kanal 2, TV3, BBC World, VH1, MTV Europe, 1. Balti Zene Csatorna, 1. Balti Észtszország, 1. Basic Litvánia, 1. Basic Lettország, 3+ Balti Ész, 3+ Balti, RTR Planeta, NTV, Rev TV, TVCI, TV5, TV3 Litvánia, Tango TV, God Channel, Kanal 10.

Gold: a havi előfizetési díj 299 EEK.

Műsorok: ETV, Kanal 2, TV3, TV1000, TV1000 Orosz Mozi, TCM, Viasat Sport, Sport 2, Sport 3, Viasat History, Viasat Explorer, Travel Channel, Discovery Channel, Reality TV, Disney, Disney Toons, Cartoon Network, Nickelodeon, MTV Europe, VH1, PBK Music, E! Entertainment, BBC World, CNN, CNBC, Deutsche Welle, Bloomberg, 3+ Eesti, 3+ Lati, NTV Mir, RTR Planeta, TVCI, Ren TV PBK Eesti, PBK Lati, TV1 Leedu, TV3 Lati, TV3 Leedu, Tango TV, Playboy, Spice Penthouse

A Viasat DTH platform észti előfizetőinek számát nehéz megbecsülni, mert a Viasat a balti országokban lévő előfizetőit egyben kezeli, országonként az adatokat nem bontja meg. Összességében a balti országokban lévő előfizetőinek száma 2006 végén 80 ezer volt. Másrészt a Levira képviselője⁹ egy előadáson – ugyanebben az időben - a műholdas előfizetők arányát a háztartások 4 %-ában határozta meg.

IPTV

Észtország a régió legfejlettebb szélessávú piacával rendelkezik. Ez a kormány által nyújtott támogatásokon keresztül az Internet-terjedés elősegítésének eredménye. 2005-ben már a helyi választások interneten való lebonyolítását is engedélyezték. 2007 februárjában a szélessávú penetráció 49% volt. A fejlett szélessávú ellátásra alapozva 2006-ban már több IP alapú multimédia-szolgáltatás is indult. 2006 áprilisában az Elion, az Eesti Telekom nemzeti távközlési vállalat leányvállalata, DigiTV elnevezéssel elindította az IPTV szolgáltatását, miután a hálózatát ADSL2+ technológiájúra javította fel. Ezzel a letöltési sebesség 12 Mbps-re növekedett. A megindult szolgáltatás fél év alatt 20 000 előfizetőt hozott és ezek száma 2006 végére elérte a 25 000-t. 2007 elején a szolgáltatás kb. a lakosság kétharmada számára elérhetővé vált és előfizetőinek száma 2007 decemberében 55 000.¹⁰

⁹ Indrek Lepp (AS Levira) prezentációja a „Digital Switchover into the EU” rendezvényen Rigában, 2006. december 4-én.

¹⁰ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2928>

A műsorkínálat 2008 közepén egy 40 csatornás alapsomagba (95 EEK/hó) és az alábbi 8 tematikus csomagba volt szervezve. Ezek:

- Helyi csatornák (15 EEK)
- Zene (25 EEK)
- Gyermek (35 EEK)
- Ismeretterjesztő (30 EEK)
- Szláv csatornák (35 EEK)
- Szórazokoztató és erotikus csatornák (99 EEK)
- Sport (50 EEK)
- Finn csatornák (35 EEK)

Jelenleg már kétféle alapsomag között lehet választani (az egyik több orosz nyelvű csatornát tartalmaz a másikhoz képest) és a televízió csatornák mellett 54 rádióműsor is vehető.¹¹ A szolgáltatás VOD kínálatot is tartalmaz.

2007 februárjában az Elion a digitális kábeltelevízió hálózatán HDTV szolgáltatást indított. Az év második felében ezt a szolgáltatást az IPTV rendszerében is megindította. A HDTV tartalmat a Voom nevű kulturális és szórakoztató műsor jelenti, de szó esik újabb HDTV csatornák indításáról is.

A finn Elisa nevű távközlési csoport észtországi leányvállalata 2006 májusában elindította saját ADSL2+ szolgáltatását, mellyel 15 Mbps sebességet és 1 Mbps-nál gyorsabb feltöltési sebességet ígér. Igen valószínű, hogy ezen IPTV szolgáltatást fog indítani.

Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)

A ma 49 %-ban a Telediffusion de France (TDF) által tulajdonolt Levira már 2004 májusában indított földfelszíni digitális adást Tallinban és Harjuban. Ennél a kísérleti műsorszórásnál három műsort sugároztak (Euronews, BBC World, TV3+ Estonia) Mpeg-2 tömörítéssel és további két programot Mpeg-4 eljárással. A kísérletben mintegy 220 000 háztartás vett részt. A kísérlethez a Tandberg Television és a Finnsat biztosított tömörítő, moduláló, multiplex és átkódoló eszközöket.

A kísérletek tapasztalatai alapján az állami tulajdonú Észtt Műsorszóró Központ (Levira) és a Starman Kábeltelevíziós társaság közös vállalatot hozott létre Észtt Digitális Televízió (Eesti Digitaaltelevisiooni) néven, hogy megkezdje a Zuum TV nevű földfelszíni digitális televíziószolgáltatást. A vállalat részvényeinek 66%-át a Starman birtokolja, feladata a marketing, a közönségszolgálat, a set-top-box elosztás, a műsorbeszerzés és a tengerentúli értékesítés, a Levira pedig a maradék 34% tulajdonosa, feladata a kódolás, a műsorszórás, a szétosztás és a multiplex üzemeltetés. 2006 áprilisában a Levira két DVB-T országos hálózathoz alkalmas berendezéskészletet vásárolt, hogy megkezdhesse az országos földfelszíni adóhálózat kiépítését.

A Levira 2006 tavaszán jogot szerzett 3 országos multiplex üzemeltetésére és annak frekvenciahasználatára, mely a használandó tömörítési eljárással 30-36 normál felbontású televíziócsatorna átvitelére alkalmas.

A Zuum TV fizetős műsorelosztás és MPEG-4 tömörítési rendszert használ, mely a kapacitáskihasználás magasabb fokát eredményezi és lehetőséget ad nagyfelbontású (HD) televízió bevezetésére is. A 2006 decemberi indulásával ez a szolgáltatás a világon az első volt, amelyik MPEG-4 tömörítést használt a földfelszíni műsorszórásban normál szolgáltatás keretében. A Levira 2006-ban két multiplexel indult és egy harmadikat tervezett 2007-re.

Induláskor a lakosság 63%-t látta el a szolgáltatás, ez a szám 2007 közepére 80%-ra növekedett és 2008 közepén már 97%-os ellátottságot jelentenek.

A szolgáltatás előfizetéses alapú. Díja 2007-ben EEK 99 (kb. 6,3 €) havonta és ez akkor 20 csatornát foglalt magában. A felhasználóknak vagy meg kell vásárolniuk egy MPEG-4 vevőt 2000 EEK (kb. 128 €) áron, vagy 39 EEK (kb. 2,50 €) havidíj fejében bérelniük kell. A fizetős csatornák száma 22-re növekedett azóta, s emellett van 7 szabadon fogható csatorna is.

¹¹ <http://tv.elion.ee/kanalid.php>

A HDTV szolgáltatás lehetőségének kihasználásában előrelépésként a Zoom TV megállapodott a közszolgálati ETV-vel, hogy az műsort fog biztosítani egy, a földfelszíni műsorszóró rendszeren megvalósítandó HDTV kísérleti szolgáltatás számára. Eredetileg ennek a kísérleti adásnak a megkezdését 2007 júliusára tervezték, a helyszín pedig Tallin és Valgjarve lenne. Valójában azonban 2008 augusztusában még csak egyéb kísérleti HD műsorok vannak a rendszeren. A most már 4 multiplex-re bővült földfelszíni digitális adóhálózat jelenlegi feltöltését mutatja a következő táblázat:

Az ETV kutatóközpontja által kezdeményezett és a Turu-uuringute által 2007 februárjában elvégzett felmérés szerint az észak 13%-a rendelkezik akkor digitális televízióval, az előfizetők többsége középkorú és nagyvárosban él. A válaszadók 40%-a nem tanúsított érdeklődést a digitális televíziós vétel iránt.

LEVIRA DTT August 4th 2008

	LCN	SID	PMT	TV Program	Operator	Video	Audio	Subtitles	Teletext	EPG
Multiplex 1	1	1	290	ETV	Levira	[550] - SD (720x576)	[790] - Estonian (Stereo 256 Kbps)	-	[890]	Yes
	2	2	307	ETV2	Levira	[561] - SD (720x576)	[806] - Estonian (Stereo 160 Kbps)	-	-	-
	4	41	308	Kanal 2	Levira	[562] - SD (720x576)	[810] - Estonian (Stereo 192 Kbps)	-	-	Yes
	4	43	312	TV3	Levira	[566] - SD (720x576)	[826] - Estonian (Stereo 192 Kbps)	-	-	Yes
	5	3	310	Kalev Sport	Levira	[564] - SD (720x576)	[818] - Estonian (Stereo 192 Kbps)	-	-	Yes
	6	40	311	TV6	Levira	[565] - SD (720x576)	[822] - Estonian (Stereo 192 Kbps)	-	-	Yes
Multiplex 2	7	42	309	Kanal 11	Levira	[563] - SD (720x576)	[814] - Estonian (Stereo 192 Kbps)	-	-	Yes
	16	10	265	Discovery	Zuum TV	[521] - SD (544x576)	[646] - English (Stereo 112 Kbps) [647] - Russian (Stereo 112 Kbps)	-	-	Yes
	17	11	266	Discovery Science	Zuum TV	[522] - SD (544x576)	[650] - English (Stereo 112 Kbps) [651] - Russian (Stereo 112 Kbps)	-	-	Yes
	18	12	267	Discovery World	Zuum TV	[523] - SD (544x576)	[654] - English (Stereo 112 Kbps) [655] - Russian (Stereo 112 Kbps)	-	-	Yes
	19	13	268	Discovery Travel & Living	Zuum TV	[524] - SD (544x576)	[658] - English (Stereo 112 Kbps) [659] - Russian (Stereo 112 Kbps)	-	-	Yes
	21	14	269	Animal Planet	Zuum TV	[525] - SD (544x576)	[662] - English (Stereo 96 Kbps) [663] - Russian (Stereo 96 Kbps)	-	-	Yes
	23	15	270	Cartoon Network /TCM	Zuum TV	[526] - SD (544x576)	[666] - English (Stereo 112 Kbps) [667] - Russian (Stereo 112 Kbps)	-	-	Yes
	25	16	271	Eurosport	Zuum TV	[527] - SD (704x576)	[670] - English (Stereo 96 Kbps) [671] - Russian (Stereo 96 Kbps)	-	[577]	Yes
	26	18	273	Extreme Sports	Zuum TV	[529] - SD (528x576)	[678] - English (Stereo 192 Kbps) [679] - Russian (Stereo 96 Kbps)	-	-	Yes
	30	23	258	Fashion TV	Zuum TV	[514] - SD (544x576)	[618] - English (Stereo 192 Kbps)	-	-	-
	31	19	274	PKK Estonia	Zuum TV	[530] - SD (704x576)	[692] - Russian (Stereo 128 Kbps)	-	-	Yes
	32	17	272	TVC International	Zuum TV	[528] - SD (720x576)	[674] - Russian (Stereo 128 Kbps)	-	-	Yes
	30	20	275	REN-TV Estonia	Zuum TV	[531] - SD (704x576)	[686] - Russian (Stereo 128 Kbps)	-	-	Yes
	Multiplex 3	11	26	257	Neljas	Zuum TV	[513] - SD (720x576)	[614] - Estonian (Stereo 192 Kbps)	-	-
12		24	279	Fox Crime	Zuum TV	[535] - SD (720x576)	[696] - English (Stereo 192 Kbps) [697] - Russian (Stereo 128 Kbps)	[802] - Estonian	[894]	Yes
13		5	260	MTV Eesti	Zuum TV	[516] - SD (720x576)	[626] - Estonian (Stereo 192 Kbps)	-	-	Yes
14		27	281	Saitse	Zuum TV	[536] - SD (720x576)	[706] - Estonian (Stereo 192 Kbps)	-	-	Yes
20		25	277	National Geographic	Zuum TV	[533] - SD (544x576)	[694] - English (Stereo 128 Kbps) [695] - Russian (Stereo 128 Kbps)	-	-	Yes
22		6	261	Hallmark	Zuum TV	[517] - SD (544x576)	[630] - English (Stereo 192 Kbps) [631] - Russian (Stereo 192 Kbps)	-	-	Yes
24		7	262	NASN Europe	Zuum TV	[518] - SD (544x576)	[634] - English (Stereo 160 Kbps)	-	-	Yes
27		8	263	Euronews	Zuum TV	[519] - SD (720x576)	[638] - English (Stereo 96 Kbps) [639] - Russian (Stereo 96 Kbps)	-	-	Yes
29		9	264	CNN	Zuum TV	[620] - SD (528x576)	[642] - English (Stereo 96 Kbps)	-	-	Yes
34		21	276	Hustler TV	Zuum TV	[532] - SD (544x576)	[690] - English (Stereo 128 Kbps)	-	-	-
Multiplex 4	50	50	391	HDtest ETV	Levira - test	[591] - HD (1280 x 720)	[791] - Estonian (Stereo 192 Kbps)	-	-	Yes
	51	51	392	Melody Zen HD	Levira - test	[592] - HD (1920x1088)	[792] - Nature (Stereo 128 Kbps) [793] - Music (Stereo 256 Kbps) [794] - English (Stereo 256 Kbps)	-	-	-
HD test	99	99	390	test1	Levira - test	[590]	[790]			

free to air SD

encrypted SD

free to air HD

A tények is hasonló trendet mutatnak. 2007 október végén a Zuum TV előfizetőinek száma csupán 6500 volt.¹² A kb. 600 000 háztartás 93%-át elérő szolgáltatást a háztartások alig 1%-a vette igénybe. Ez messze elmaradni látszik ahhoz a tervhez képest, mely szerint az indulástól számított két évben belül az előfizetők száma eléri az 50 000-t. A földfelszíni szolgáltatás igénybevételének fejlődését két tényező is akadályozza: a Zuum TV legnagyobb problémája, hogy induláskor nélkülözött a szabadhozzáférési csatornákat. Az eddig analóg műsorszórással terjesztett szabad hozzáférési három országos csatorna közül a két kereskedelmi csatorna nem kívánt a digitális átvitelért többletdíjat fizetni, ezért a digitális platformon csak a közszolgálati ETV volt elérhető. Ez a helyzet mára már javult azáltal, hogy újabb szolgáltatások kerültek fel a platformra, a most indult Kalev Sport, illetve a két országos csatorna másodcsatornáit (TV6, Kanal 11) és legutóbb maguk az említett országos

¹² <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2784>

kereskedelmi csatornáik (Kanal 2 és TV3). A Pekingi Olimpiai Játékokhoz időzítve megindult a közszolgálati televízió második televízió csatornája is itt a digitális földfelszíni platform szabad hozzáférése részében. Itt is beigazolódik, hogy mennyire fontos a meglévő országok kereskedelmi műsorszolgáltatásokat erre a platformra terelni. Az észak ezt felismerve a szerződések megújításával kapcsolatban ilyen irányú ösztönzés alkalmazását vették tervbe.¹³ A kulturális miniszter az alábbi ajánlatot tette: a Kanal 2 és a TV3 mentesül az 1,6 millió € mértékű, 2009-es licenccím alól, ha 2008. március 1-ig megindulnak a digitális földfelszíni platformon és ez esetben valószínűleg automatikusan meghosszabbítják 2015-ig engedélyüket, amennyiben analóg műsorszórásukat 2010-ben lekapcsolják. A tárgyalások – mint látható – eredménnyel jártak. A második fékező tényező a minőség. Bár az észak rendszerben az Mpeg-4 tömörítést választották, a továbbított műsorok eredetileg Mpeg-2 tömörítésűek. Az átkódolás ebben az esetben a minőség romlásával jár.

Észtországban eredetileg az analóg lekapcsolást 2012 februárjára tervezték, de most ennek határidejét feltételeken előrehozták 2010 júniusára, hivatkozva más országok tapasztalataira, mely szerint hosszú átállás helyett gyors és fájdalommentes lekapcsolási folyamatot hajtanak végre. Ezt az új határidőt azonban 2009-ben felül fogják vizsgálni a piac reakciójának figyelembevételével.¹⁴¹⁵

Hírek szólnak arról is, hogy a Rupert Murdoch-féle News Corporation be kívánja vezetni Észtországban a földfelszíni multiplexen és kábelhálózatokon a Fox Crime helyi változatát, illetve a Fox Life műsorcsatornát. Az előbbi már Európában jelen van a szerb, portugál, bolgár, lengyel és olasz piacokon és tervezik a bevezetését a litván piacon is.¹⁶

Hírek szólnak arról, hogy a Starman, aki a földfelszíni digitális műsorszóró platform, a Zuum TV részvényeinek 66 %-t birtokolja, megvásárolja a Levira birtokában lévő 34 % tulajdonrészt is és ezáltal a vállalkozás kikerül a TDF érdekköréből. A Starman tisztában van azzal, hogy jelenleg a földfelszíni platform nem hozza a várt nyereséget (előfizetőinek száma messze elmaradt a tervezettől, jelenleg kb. 16500, szemben az ekkorra tervezett 50 ezerrel), mégis bízik abban, hogy a jövőben erősíteni fogja a pozícióit és nyereségességét.¹⁷

Mobil TV

A Levira (49%-ban a TDF tulajdona) 2008 májusában Tallinban megindított egy, az év végéig tartó kísérleti DVB-H szabványú mobil TV szolgáltatást. Ennek keretében hét – szabadon hozzáférhető, azaz ingyenes csatorna vehető. A műsorok számát azonban hamarosan bővíteni kívánják. A vételhez Nokia 77 típusú mobilkészüléket használnak, melynek ára 500€ körüli. A Levira szeretné, ha jövőben már szabályos kereskedelmi szolgáltatásként nyújthatná a mobil televíziózást.¹⁸

¹³ Broadband TV News CEE December 7, 2007

¹⁴ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2905>

¹⁵ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4756>

¹⁶ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2394>

¹⁷ Broadband TV News CEE 2008. július 4.

¹⁸ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4756>

LETTORSZÁG

Lakosság: 2 282 ezer fő

Háztartás: 831 ezer

TV háztartás: 801 ezer

A televíziópiac fontosabb szereplői

Médiahatóság

Lettorszáiban a műsorszolgáltatással kapcsolatos hatósági feladatokat Nacionālā radio un televīzijas padome (NRTP) (National Broadcasting Council, NBCL) látja el. A jelenleg hatályos Rádió és Televízió törvényt¹⁹ 1995-ben fogadták el és számtalan alkalommal módosították részben a műszaki feltételek változása, részben a jogi szabályozási környezet változásai miatt, miként az EU-hoz való csatlakozás előtt is, akkor a „Határok nélküli televíziózás” uniós direktívának való megfelelés érdekében kellett kiegészíteni a törvényt. A módosítások ellenére az érdekelt körök általános véleménye az volt, hogy teljesen új törvényre van szükség, mert a meglévő nem ad megfelelő választ a média új szerkezetére, a digitális műsorszolgáltatásra és nem elégíti ki a közszolgálati média szabályozásának igényeit sem.

2005-ben két új tervezet készült, az egyik az új Rádió és Televízió törvény lett volna, ami a kereskedelmi médiát szabályozná, a másik pedig a Közszolgálati Műsorszolgáltatási törvény lett volna. A tervezetek azonban 2005 nyarán elakadtak a parlamenti folyamatban, mert rengeteg módosítási javaslat született. Miután előrehaladás nem történt, az NRTP elhatározta, hogy új tervezetet készít, mely egyrészt már tekintettel van az uniós Audiovizuális Médiaszolgáltatásokról szóló irányelvre is, így kiterít a VOD-szolgáltatásokra, a mobil- és Internet TV-re, de azért szabályozza a rádióműsorszolgáltatást is.

Az új tervezetnek fontos feladata, hogy rendezze a közszolgálati média működési kereteit és finanszírozását is. Jelenleg a közszolgálati rádió és a televízió állami támogatást kap, ugyanakkor részese a reklámpiacnak is. Az elképzelések szerint az új törvénynek be kell vezetnie az előfizetésidj-rendszert, emellett rögzíteni kell a világos és átlátható feltételrendszert, melynek alapján megfelelő állami finanszírozás adható. Szó van arról is, hogy a közszolgálati műsorszolgáltatónak ki kell vonulnia a reklámpiacról. Az új tervezet magával a NRTP-vel is foglalkozik, annak struktúráját és feladatait is felülvizsgálja majd. A jelenlegi állapottal szemben az a kritika, hogy – bár formailag független a szabályozó – sok esetben nyitva áll a politikai befolyásolás előtt, figyelembe véve, hogy tagjait a parlamentbe pártok jelölik és választják meg. Javaslatok vannak arra, hogy legalább az NRTP tagjainak egy részét az államelnök és egyes, nem kormányzati szervezetek jelöljék. Emellett az NRTP egyes funkcióit is felülvizsgálják, mert jelenleg az NRTP egyidejűleg az összes média szabályozója, s egyúttal a közszolgálati média állami hozzájárulásának és finanszírozásának felügyeletét is ellátja. Ezt a kereskedelmi média erősen kifogásolja a lehetséges érdekütközések miatt.

Jelenleg még nem ismert, hogy az említett kérdésekben milyen végleges megoldást választanak. A tervezet még 2008 elején nem volt kész, bár több, nem hivatalos változat is ismertté vált, melyet azután a sajtó erősen kritizált is, hogy nem eléggé innovatív, nem eléggé kimunkált. Az NRTP kinyilatkoztatta, hogy ezek nem a végleges változatok, azt azonban 2008 nyarán kívánják beterjeszteni a parlamentnek.²⁰

¹⁹ Radio and Television Act (Radio un televīzijas likums) adopted on 24 August 1995

²⁰ <http://merlin.obs.coe.int/iris/2008/6/article18.en.html>

Közszolgálati televízió

A közszolgálati feladatokat a Lett Televízió non-profit, korlátolt felelősségű, állami tulajdonú társaság látja el. Költségvetésének kb. 60%-t a nemzeti költségvetésből finanszírozzák, a többit saját kereskedelmi tevékenységéből – főként hirdetésekből -kell megteremtenie. Tevékenységét a Nemzeti Rádió és Televízió Tanács felügyeli. Működését szabályozza:

- a Rádió és televízió törvény,
- az archívumokra vonatkozó törvény,
- az elektronikus közszolgálati kommunikációs erőforrások fejlesztésére vonatkozó nemzeti koncepció, 2006-2008.,
- a Nemzeti Rádió és Televízió Tanács koncepciója a földi digitális televízió lettországi bevezetésére.

Az intézményt vezérigazgató irányítja egy igazgatótanács segítségével. Az igazgatóság 9 tagja egyben a televíziós részlegek vezetője, ezeket a vezérigazgató nevezi ki. Két tagot az alkalmazottak jelölnek a boardba. A vezetőség tagjait a Nemzeti Rádió és Televízió Tanács fogadja el, megválasztásuk 3 évre szól.

Az intézmény 23 szervezeti egységből áll, az alkalmazottak összlétszáma 564, ehhez jön még kb. 200 „szabadúszó” szerződéses munkatárs.

Az LTV a Daugava folyó Zakusala szigetén egy 22 emeletes épületben, összesen 35 000 m² alapterületen helyezkedik el. A saját készítésű műsorszámokat hat stúdióban készítik.

Az LTV két csatornát, az LTV1-et és az LTV7-et szolgáltatja.

Az LTV1 nézettségi aránya 2007 novemberében 11% volt, enyhén csökkenő tendencia mellett. Ezzel az összes műsorszolgáltatás között a negyedik helyen állt. Az LTV7 nézettségi aránya ugyanebben az időszakban 3,9%-ot ért el.²¹

Az LTV1 szórakoztató, tényismertető, különleges eseményeket bemutató, valamint hírműsorok keverékéből áll. Az utóbbiak közt - egyebek mellett - olyan műsorok vannak mint pl., a „Panoráma”, a „Lettország ma”. Az LTV az egyetlen műsorszolgáltatás, melynek műsorában jelentős mennyiségű kulturális műsorszám van. Ezek között olyanok, mint a „100 gramm kultúra” vagy a „Válogatás az LTV arcképcsarnokában”. De 2006-ban az LTV szappanoperát is indított „Az Örültség ára” címen. A korábban LTV2-nek nevezett csatornát 2003-ban átalakították és LTV7 néven új brand építésébe fogtak. A csatorna célkitűzése a szórakoztatás és a lett társadalom integrációjának erősítése. A műsor magában foglal filmeket, könnyű szórakoztató műsorszámokat, tudományos műsorokat, orosz nyelvű hírműsorokat és riportokat, valamint spotműsorokat, beleértve a világbupa és az olimpiai versenyek közvetítését.

A közszolgálati televízió éves költségvetése 4 millió LVL²² (a jelen anyag szerzője ezt az adatot tévesnek véli, mert más források²³ szerint már 2004-ben az LVL éves költségvetése 8,33 millió LVL volt, ami akkor kb. 12,35 millió €-nak felelt meg. Ez az összeg is kevés, de mindenesetre közelebb állhat a valósághoz!).

Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások

Lettországban a legnagyobb nézettségi aránnyal a ***Leti Független Televízió (LNT)*** rendelkezik. 2007 novemberében a TNS Latvia és a TV Metri nézettségi adatai szerint ez az arány 18,3% volt, enyhén csökkenő tendenciával.²⁴ E műsorszolgáltató 2007. óta 100%-ban a News Corporation tulajdonában van, melynek 70%-ban tulajdona a rigai körzeti televízióként működő ***TV5*** nevű kereskedelmi műsorszolgáltató is.²⁵ A News Corporation 2007 májusában vásárolta meg ezeket a

²¹ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2997>

²² Eastern European TV. 11. Edition. Informa.

²³ Television across Europe: regulation, policy and independence. OPEN SOCIETY INSTITUTE. Budapest Hungary Október 6. u. 12. H-1051

²⁴ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2997>

²⁵ <http://www.dmeurope.com/default.asp?ArticleID=24494>

részvényeket egy olyan stratégia keretében, melynek mentén a kelet-közép-európai régióban egy kiterjedt csatorna-portfóliót épít ki. Érdekeltségei vannak Lettországon kívül Lengyelországban, Bulgáriában, Grúziában és Szerbiában is. 2008 augusztusában azonban hírek vannak arról, hogy a News Corporation meggondolta magát és ki kíván szállni a régióban meglévő érdekeltségeiből.²⁶

Maga az LNT 1996-ban indult, nézettségben hamarosan megelőzte az LTV1 közszolgálati televíziót és népszerűségét mindmáig megőrizte. 1998-ban a részvényei 48%-át a svéd Modern Times Group vette meg, aki azután 2001-ben a teljes tulajdonra szert tett. A vállalkozás 2002-ben a lengyel Polsat irányítása alá került. Tőle vette meg a vállalkozást a News Corporation.

Az MTG tulajdonában lévő **TV3** a balti országok mindegyikében működik (Viasat). Műsora általános szórakoztató típusú, műsorra tűz színműveket, vetélkedőket, filmeket, gyermekműsorokat és sportműsorokat. Nézettségi aránya 2007 novemberében 18,2 %-os volt, ezzel a második legnépszerűbb csatorna.

Földfelszíni (analóg) műsorszórás útján a fentiekén kívül kb. 25 körzeti és helyi műsorszolgáltatást terjesztenek, köztük a már említett rigai TV5 nevű körzeti műsort, mely 70%-ban News Corporation érdekeltségű.

A nem földi műsorszórással, hanem műholdas és/vagy kábeles elosztással terjesztett műsorszolgáltatások között kiemelendő a **PBK** (Pervy Baltiysky Kanal Latvia), mely a legnézettebb orosz nyelvű műsorszolgáltatás, 12%-os nézettségi aránnyal. Ezt követi nézettségben az orosz nyelvűek közül a TV3 orosz nyelvű testvér-műsorszolgáltatása, a **3+ Latvia** 5,2% -os nézettségi aránnyal, majd ezután következik a **Ren TV Baltic**, szintén orosz nyelvű műsor.

A **TV6** műsor szintén az MTG érdekeltségű Viasat csoporthoz tartozik és csak 2007 áprilisában indult. Fogható a Viasat műholdas szolgáltatáson keresztül, illetve a Viasat műsorokat továbbító kábelhálózatokon. Műsora kisebb eltérésekkel a svéd TV6 tartalmával egyezik meg.

A kábelhálózatokon és műholdon további lett, és orosz nyelvű csatornák, illetve idegennyelvű, külföldi műsorok is elérhetők.

²⁶ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=7280>

A hatósági nyilvántartásban szereplő műsorszolgáltatók

A médiahatóság hatáskörébe az alábbi kereskedelmi televízió műsorszolgáltatók tartoznak:

Műsorszolgáltató	Műsorszolgáltató	Terjesztés	Szolgáltatás	Nyelv	Hozzáférés
Aizputes TV	SIA AIZPUTES TV	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Dagdas TV	PI TELEVÍZIJAS STUDIJA EZERZEME	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Gulbenes TV	SIA TV 11.KANĀLS	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Krāslavas TV	SIA KOPĀ AR JUMS	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Kuldīgas Televīzijas Sabiedrība	BO KULDĪGAS TELEVĪZIJAS SABIEDRĪBA	Analog földfelszíni	Körzeti	Lett	Ingyenes
LNT	LĀTVIJAS NEATKARĪGA TELEVĪZIJA AS	Országos analog földfelszíni	Országos	Lett	Ingyenes
LRT (Latgales Reģionālā Televīzija)	SIA LATGALES REĢIONĀLĀ TELEVĪZIJA	Analog földfelszíni	Körzeti közösségi	Lett	Ingyenes
Limbažu TV	SIA LIMBAŽU TV	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Līvanu TV	SIA LĪVĀNU TELEVĪZIJA	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Ogres Televīzija	SIA OGRES TELEVĪZIJA	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
PBK Latvia (Pervy Baltiysky Kanal Latvia)	PIRMAIS BALTIJAS KANALS SIA	Műholdas és/vagy vezetékes	Országos	Orosz	Fizetős
PBK Latvia (Pervy Baltiysky Kanal Latvia) (version in Lett)	PIRMAIS BALTIJAS KANALS SIA	Műholdas és/vagy vezetékes	Országos	Lett	Fizetős
Rūjienas TV	RUJIENAS TV SIA	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Skrundas TV	SIA SKRUNDAS TV	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Smiltenes TV	SIA SMILTENES TV	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Sēlijas NTV 6	SIA SĒLIJAS NOVADA TELEVĪZIJA	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
TV Dzintare	SIA TV DZINTARE	Analog földfelszíni	Körzeti közösségi	Lett	Ingyenes
TV Miljons	SIA DAUGAVPILS IZDEVNIECĪBAS FIRMA LATGALES REKLĀMA	Analog földfelszíni	Körzeti	Lett	Ingyenes
TV Spektrs	SIA TELEVĪZIJAS STUDIJA TV SPEKTRS	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
TV Vidzeme	SIA TV VIDZEME	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
TV Viļāni	SIA VIĻĀNU TV	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
TV3 (Latvia)	SIA TV3 LATVIA	Országos analog földfelszíni	Országos	Lett	Ingyenes
TV5 Latvia	BETE SIA	Műholdas és vagy vezetékes	Országos	Lett	Ingyenes
Talsu TV	SIA TALSU TELEVĪZIJA	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
VTV (Vidzemes TV)	SIA VALMIERAS TV	Analog földfelszíni	Körzeti közösségi	Lett	Ingyenes
Ventspils TV	SKATVIS SIA	Analog földfelszíni	Körzeti	Lett	Ingyenes
Vidusdaugavas televīzija	SIA VIDUSDAUGAVAS TELEVĪZIJA	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Zemgales novada televīzija	SIA ZEMGALES NOVADU TELEVĪZIJA	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes
Gīmenes TV	SIA M.L.GRUPA	Analog földfelszíni	Helyi	Lett	Ingyenes

A fenti, lett műsorszolgáltatásnak minősülő csatornákon kívül a műsorterjesztő rendszereken jelen vannak a közismert külföldi műsorszolgáltatások is:

Műsor szolgáltatás	Műsor-szolgáltató	Műsor-szolgáltató országa	Szolgáltatás jellege	Nyelv	Hozzáférés
3+ (Latvia)	VIASAT BROADCASTING UK LIMITED	Egyesült Királyság	Szórakoztató csatorna	Orosz	Fizetős
ARTE (Német változat)	ASSOCIATION RELATIVE A LA TELEVISION EUROPEENNE (ARTE G.E.I.E.)	Németország	Kulturális/oktató csatorna	Német	Ingyenes
ARTE (Német változat)	ASSOCIATION RELATIVE A LA TELEVISION EUROPEENNE (ARTE G.E.I.E.)	Németország	Kulturális/oktató csatorna	Német	Ingyenes
Al Jazeera (Angol változat)	AL JAZEERA INTERNATIONAL LIMITED	Egyesült Királyság	Hírcsatorna	Angol	Fizetős
Animal Planet (Orosz változat)	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Orosz	Fizetős
Animal Planet Europe	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Angol	Fizetős
BBC Prime	BBC WORLDWIDE LIMITED	Egyesült Királyság	Szórakoztató csatorna	Angol	Ingyenes
BBC World News	BBC WORLD LIMITED	Egyesült Királyság	Hírcsatorna	Angol	Ingyenes
BYU TV (Lett változat)		USA	Vallási csatorna	Lett	Ingyenes
Baby TV (Angol változat)	BABY NETWORK LIMITED	Egyesült Királyság	Gyermek-csatorna	Angol	Fizetős
Barça TV	FUTBOL CLUB BARCELONA MERCHANDISING S.L.	Spanyolország	Sportcsatorna	Spanyol	Fizetős
Blue Hustler Europe	PRIVATE BLUE AND GOLD BROADCASTING B.V.	Hollandia	Erotikus csatorna	Angol	Fizetős
Boomerang Europe	TURNER ENTERTAINMENT NETWORKS INTERNATIONAL LIMITED	Egyesült Királyság	Gyermek-csatorna	Angol	Fizetős
CFI Central and Eastern Europe	TRANSTELE CANAL FRANCE INTERNATIONAL	Franciaország	Nemzetközi nyelvművelő és kulturális csatorna	Francia	Ingyenes
CNBC Europe	CNBC (INTERNATIONAL) LIMITED	Egyesült Királyság	Üzleti-gazdasági csatorna	Angol	Fizetős
CNN International	TURNER BROADCASTING SYSTEM EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Hírcsatorna	Angol	Fizetős
Canal 24 Horas	TELEVISION ESPANOLA SA (TVE)	Spanyolország	Hírcsatorna	Spanyol	Ingyenes

Cartoon Network Europe	TURNER ENTERTAINMENT NETWORKS INTERNATIONAL LIMITED	Egyesült Királyság	Gyermek-csatorna	Angol	Fizetős
Cem TV (Turkey)		Törökország	Általános műsorcsatorna	Török	Ingyenes
DW-TV (Deutsche Welle) Europe	DW DEUTSCHE WELLE	Németország	Nemzetközi nyelvűművelő és kulturális csatorna	Német	Ingyenes
Discovery Channel (Orosz változat)	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Orosz	Fizetős
Discovery Channel Europe	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Angol	Fizetős
Discovery Science	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Angol	Fizetős
Discovery Science (Orosz változat)	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Orosz	Fizetős
Discovery Travel & Living	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Utazási csatorna	Angol	Fizetős
Discovery Travel & Living (Orosz változat)	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Utazási csatorna	Orosz	Fizetős
Discovery World	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Angol	Fizetős
Discovery World (Orosz változat)	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Orosz	Fizetős
Discovery World Europe	DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Angol	Fizetős
Drive	SISTEMA MASS-MEDIA	Orosz Federáció	Sportcsatorna	Orosz	
E! EMEA	E ENTERTAINMENT UK LIMITED	Egyesült Királyság	Szórakoztató csatorna	Angol	Fizetős
ESPN Classic Europe	ESPN CLASSIC SPORT LTD.	Egyesült Királyság	Sportcsatorna	Angol	Fizetős
EbS Europe by Satellite (Lett változat)	EUROPEAN COMMISSION	Belgium	Hírcsatorna	Lett	Ingyenes
Euronews (Francia változat)	SOCIETE OPERATRICE DE LA CHAINE EUROPEENNE MULTILINGUE (SOCEMIE)	Franciaország	Hírcsatorna	Francia	Ingyenes
Euronews (Angol változat)	SOCIETE OPERATRICE DE LA CHAINE EUROPEENNE MULTILINGUE (SOCEMIE)	Franciaország	Hírcsatorna	Angol	Ingyenes
Euronews (Német változat)	SOCIETE OPERATRICE DE LA CHAINE EUROPEENNE MULTILINGUE (SOCEMIE)	Franciaország	Hírcsatorna	Német	Ingyenes
Euronews (version in Italian)	SOCIETE OPERATRICE DE LA CHAINE EUROPEENNE MULTILINGUE (SOCEMIE)	Franciaország	Hírcsatorna	Olasz	Ingyenes

Euronews (version in Portuguese)	SOCIETE OPERATRICE DE LA CHAINE EUROPEENNE MULTILINGUE (SOCEMIE)	Franciaország	Hírcsatorna	Portugál	Ingyenes
Euronews (Orosz változat)	SOCIETE OPERATRICE DE LA CHAINE EUROPEENNE MULTILINGUE (SOCEMIE)	Franciaország	Hírcsatorna	Orosz	Ingyenes
Euronews (Spanyol változat)	SOCIETE OPERATRICE DE LA CHAINE EUROPEENNE MULTILINGUE (SOCEMIE)	Franciaország	Hírcsatorna	Spanyol	Ingyenes
Eurosport (Angol változat)	EUROSPORT	Franciaország	Sportcsatorna	Angol	Fizetős
Eurosport (Orosz változat)	EUROSPORT	Franciaország	Sportcsatorna	Orosz	Fizetős
Eurosport 2 (Orosz változat)	EUROSPORT	Franciaország	Sportcsatorna	Orosz	Fizetős
Eurosport 2 UK	EUROSPORT	Franciaország	Sportcsatorna	Angol	Fizetős
France 2	FRANCE 2	Franciaország	Általános műsorcsatorna	Francia	Ingyenes
France 24	FRANCE 24	Franciaország	Hírcsatorna	Francia	Ingyenes
France 24 (Angol változat)	FRANCE 24	Franciaország	Hírcsatorna	Angol	Ingyenes
Hallmark Entertainment Network (Scandilux)	SPARROWHAWK INTERNATIONAL CHANNELS LIMITED	Egyesült Királyság	TVfilm csatorna	Angol	Fizetős
Hustler TV Europe	PRIVATE BLUE AND GOLD BROADCASTING B.V.	Hollandia	Erotikus csatorna	Angol	Fizetős
Jetix (Orosz változat)	JETIX EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Gyermek csatorna	Orosz	Fizetős
Jetix UK	JETIX EUROPE LIMITED	Egyesült Királyság	Eltolt idejű lejátászó csatorna	Angol	Fizetős
KIKA		Németország	Gyermek csatorna	Német	Ingyenes
LTV2	LRT LIETUVOS RADIJAS IR TELEVIZIJA	Litvánia	Általános műsorcsatorna	Litván	Ingyenes
Latvijas mūzikas kanāls (LMK)		Lettország	Zenecsatorna	Lett	
MCM	MCM	Franciaország	Zenecsatorna	Francia	Fizetős
MCM Top	MCM	Franciaország	Zenecsatorna	Francia	Fizetős
MGM Channel	MGM CHANNEL NLF Ltd	Egyesült Királyság	Filmcsatorna	Angol	Fizetős
MTV Base	MTV NETWORKS EUROPE Inc.	Egyesült Királyság	Zenecsatorna	Angol	Fizetős
MTV Dance	MTV NETWORKS EUROPE Inc.	Egyesült Királyság	Zenecsatorna	Angol	Fizetős
MTV Hits UK	MTV NETWORKS EUROPE Inc.	Egyesült Királyság	Zenecsatorna	Angol	Fizetős
MTV Latvia	UAB MTV NETWORKS BALTIC	Litvánia	Zenecsatorna	Lett	Fizetős
MTV Two	MTV NETWORKS EUROPE Inc.	Egyesült Királyság	Zenecsatorna	Angol	Fizetős
Mezzo	MEZZO	Franciaország	Zenecsatorna	Francia	Fizetős
Motors TV (Angol változat)	MOTORS TV	Franciaország	Sportcsatorna	Angol	
NASN	NASN LIMITED	Írország	Sportcsatorna	Angol	Fizetős

National Geographic Channel Europe	NGC NETWORK (UK) LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Angol	Fizetős
National Geographic Channel Europe (Orosz változat)	NGC NETWORK (UK) LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Orosz	Fizetős
National Geographic Wild	NGC NETWORK (UK) LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatorna	Angol	Fizetős
Nickelodeon (Orosz változat)	NICKELODEON U.K. LIMITED	Egyesült Királyság	Gyermek csatorna	Orosz	Fizetős
Nickelodeon UK	NICKELODEON U.K. LIMITED	Egyesült Királyság	Gyermek csatorna	Angol	Fizetős
Perviy Baltijskij Muzykalnij Kanál (FBMC)		Lettország	Zenecsatorna	Orosz	Fizetős
Private Spice	STV INTERNATIONAL B.V.	Hollandia	Erotikus csatorna	Angol	Fizetős
ProSieben	PROSIEBEN TELEVISION GMBH	Németország	Általános műsorcsatorna	Német	Ingyenes
RAI Tre	RAI - RADIOTELEVISIONE ITALIANA SP	Olaszország	Általános műsorcsatorna	Olasz	Ingyenes
RAI Uno	RAI - RADIOTELEVISIONE ITALIANA SP	Olaszország	Általános műsorcsatorna	Olasz	Ingyenes
RBC	RBK-TV MOSKVA	Orosz Föderáció	Üzleti-gazdasági csatorna	Orosz	
RTL	RTL TELEVISION GMBH	Németország	Általános műsorcsatorna	Német	Ingyenes
RTL 2	RTL 2 FERNSEHEN GMBH & CO. KG	Németország	Általános műsorcsatorna	Német	Ingyenes
RTP Internacional	RADIO E TELEVISAO DE PORTUGAL, SGPS, S.A. (RTP)	Portugália	Nemzetközi nyelvművelő és kulturális csatorna	Portugál	
RTR Planeta	TELEKANAL ROSSIYA-DOCHERNEEFGUP VSEROSSIISKAYA GOSUDARSTVENNAYA TELEVIZIONNAYA I RADIOVESHCATELY NAYA KOMPANIYA	Orosz Föderáció	Általános műsorcsatorna	Orosz	Ingyenes
Ren TV Baltic	BALTIC MEDIA ALLIANCE LTD.	Egyesült Királyság	Általános műsorcsatorna	Orosz	Fizetős
Russian Hour	A&A INFORM LIMITED	Egyesült Királyság	Kisebbségi érdekcsoportok csatornája	Angol	Ingyenes
SIC International	SOCIEDADE INDEPENDENTE DE COMUNICAÇÃO, S.A. (SIC)	Portugália	Nemzetközi nyelvművelő és kulturális csatorna	Portugál	Ingyenes
Sat.1	SAT.1 SATELLITEN FERNSEHEN GMBH	Németország	Általános műsorcsatorna	Német	Ingyenes
Sky News International	BRITISH SKY BROADCASTING LIMITED	Egyesült Királyság	Hírcsatorna	Angol	Ingyenes
Spice	STV INTERNATIONAL B.V.	Hollandia	Erotikus csatorna	Angol	Fizetős
Star! Scandinavia	NONSTOP TELEVISION 1.0 AB	Svédország	Szórakoztató csatorna	Angol	Fizetős
Super RTL	SUPER RTL DISNEY FERNSEHEN GMBH & CO. KG	Németország	Gyermek csatorna	Német	Ingyenes

TCM Europe	TURNER ENTERTAINMENT NETWORKS INTERNATIONAL LIMITED	Egyesült Királyság	Filmszatóna	Angol	Fizető
TRT International	Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu	Törökország	Általános műsorcsatóna	Török	Ingyenes
TV XXI (TV 21)		Lettország	Filmszatóna	Orosz	Fizető
TV1000 Classic (Angol változat)	TV1000 AB	Svédország	Filmszatóna	Angol	Premium
TV1000 East	TV1000 AB	Svédország	Filmszatóna	Angol	Premium
TV1000 Premium (Lett változat)	TV1000 AB	Svédország	Filmszatóna	Lett	Premium
TV1000 Russkoe Kino	TV1000 AB	Svédország	Filmszatóna	Orosz	Premium
TV5 Europe	TV5 MONDE	Franciaország	Nemzetközi nyelvűművelő és kulturális csatóna	Francia	Ingyenes
TV6 (Latvia)	VIASAT BROADCASTING UK LIMITED	Egyesült Királyság	Szórakoztató csatóna	Lett	Fizető
TV6 (Sweden)	VIASAT BROADCASTING UK LIMITED	Egyesült Királyság	Szórakoztató csatóna	Svéd	Ingyenes
TVBS Europe	THE CHINESE CHANNEL LIMITED	Egyesült Királyság	Általános műsorcsatóna	Kínai	
TVE Internacional Europa	TELEVISION ESPANOLA SA (TVE)	Spanyolország	Nemzetközi nyelvűművelő és kulturális csatóna	Spanyol	Ingyenes
TVP Polonia	TELEWIZJA POLSKA S.A.	Poland	Nemzetközi nyelvűművelő és kulturális csatóna	Lengyel	Ingyenes
TVR International	TVR - TELEVIZUNEA ROMANIA	Románia	Nemzetközi nyelvűművelő és kulturális csatóna	Román	Ingyenes
Trace TV	TRACE TV	Franciaország	Zenecsatóna	Francia	Fizető
VH1 Europe A	MTV NETWORKS EUROPE Inc.	Egyesült Királyság	Zenecsatóna	Angol	Fizető
VIVA (Germany)	VIVA FERNSEHEN GMBH	Németország	Zenecsatóna	Német	Ingyenes
VOX	VOX FILM- UND FERNSEH GMBH & CO. KG	Németország	Általános műsorcsatóna	Német	Ingyenes
Viasat Explorer (Angol változat)	VIASAT BROADCASTING UK LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatóna	Angol	Fizető
Viasat Explorer (Orosz változat)	VIASAT BROADCASTING UK LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatóna	Orosz	Fizető
Viasat History (Angol változat)	VIASAT BROADCASTING UK LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatóna	Angol	Fizető
Viasat History (Orosz változat)	VIASAT BROADCASTING UK LIMITED	Egyesült Királyság	Dokumentum műsor-csatóna	Orosz	Fizető
Viasat Sport 2 (Orosz változat)	VIASAT BROADCASTING UK LIMITED	Egyesült Királyság	Sportcsatóna	Orosz	Fizető

Viasat Sport 3 (Orosz változat)	VIASAT BROADCASTING UK LIMITED	Egyesült Királyság	Sportcsatorna	Orosz	Fizetős
Vremya Retro TV	SISTEMA MASS-MEDIA	Orosz Föderáció	Szórakoztató csatorna	Orosz	
XXX Xtreme	PRIVATE BLUE AND GOLD BROADCASTING B.V.	Hollandia	Erotikus csatorna	Angol	Premium
Zone Reality	ZONEMEDIA BROADCASTING LIMITED	Egyesült Királyság	Szórakoztató csatorna	Angol	Ingyenes
Zone Reality (Orosz változat)	ZONEMEDIA BROADCASTING LIMITED	Egyesült Királyság	Szórakoztató csatorna	Orosz	Ingyenes
Zone Reality Extra	ZONEMEDIA BROADCASTING LIMITED	Egyesült Királyság	Szórakoztató csatorna	Angol	Ingyenes
Zone Romantica (Orosz változat)	ZONEMEDIA BROADCASTING LIMITED	Egyesült Királyság	TVfilm csatorna	Orosz	Ingyenes

Műsorterjesztő platformok

Kábeltelevízió

A lett statisztikai hivatal szerint 2006 végén a háztartások 48,7%-a rendelkezett kábeltelevízió szolgáltatással, ami kb. 375 500 előfizetőt jelent.

Baltkom

A legnagyobb szolgáltató a **Baltkom**, amelyik országos hálózatot működtet. A Baltkom 2005 óta nyújt triple-play szolgáltatást. Rígában 2006-ban kezdte meg az optikai kábeles hálózat kiépítését, mellyel megnövelte a kapacitást és ezen digitális szolgáltatást indított. Riga után ugyanezt kívánja végrehajtani Salaspills és Kekava városokban is. 2006 márciusában a Baltkom előfizetőinek száma 182 ezer volt.

A vállalat részvényeinek zöme egy Alina nevű társaság tulajdona, melynek többségi részvényese egy lett magánember (Peteris Smidre). A Baltkom többi részvényét (0,8%) az állami tulajdonú Lett Rádió és Televízió Központ tartja kézben.

A Baltkom 2007-ben is nagyarányú fejlesztést hajtott végre, hogy az év végére az ország minden részére ki terjessze a digitális televízió szolgáltatást.

Digitális szolgáltatása az anlog szolgáltatást is hordozó rézkábeles hálózaton is van és kissé eltérő (bővebb) kínálat található az optikai rendszerén.

A digitális szolgáltatás programcsomagjai és díjai az alábbiak:

Programcsomag	Csatornák száma	Havi előfizetői díj (LVL)
Alap Digital	62	10,50
Extra Digital	92	12,90
Felnőtt TV Digital	4	5,00
Filmszatóna Digital	1	3,90
Szórakoztató Digital	1	4,20

A díjak és csatornák kissé eltérőek a különböző településeken.²⁷

²⁷ http://www.baltcom.lv/privatpersonam/opt_tv.html?baltcom.services_gid=34

IZZI

A második legnagyobb szolgáltató az ***Izzi***. 2006 vége felé több mint 100 ezer háztartás számára szolgáltatott Rigában és 25 más területen és Internet szolgáltatást is nyújtott Rigában és Rezekne városában. 2006-ban kezdett triple-play szolgáltatást is nyújtani és foglalkozott mobiltelefon előfizetett kártyák árusításával is. A vállalat tulajdonosa a közelmúltig a (Telia Sonera tulajdonában lévő) Telia Capital volt, 2008-ban azonban megvásárolta a Luxemburgban bejegyzett Contaq Latvian Cable Holding tulajdonában lévő Contaq Latvian Cable.²⁸ A társaság jelentős összegeket költött fejlesztésre, melynek fókuszában a HD szolgáltatások előkészítése és más projektek álltak. 2007 márciusában indította el a HD szolgáltatást az amerikai Voom HD szakosított csatornájával, melyet 15 „alcsatornára” osztottak: utazási műsor, életmód, művészet, sport, mozi, videójáték, élő koncert²⁹. Ez volt Lettországból az első HD kínálat és induláskor Rigában 100 ezer előfizető részére volt elérhető. Ez azután vált lehetségessé, hogy a vállalat a 2004-es kísérleti üzemi sikeressége után 2005-ben digitális televízió szolgáltatást vezetett be. 2006 közepén a vállalat megvásárolta a rigai FAO nevű kábeltelevízió és Internet szolgáltató vállalatot.

Az analóg kábelszolgáltatásban ugyan körzetenként kissé eltérő a kínálat és a díjszabás, de általában jellemző az alább kiragadott példa:

Alapsomag	15 csatorna	3,90 LVL/hó
B csomag	22 csatorna	4,90 LVL/hó
C csomag	30 csatorna	6,90 LVL/hó
Teljes csomag	35 csatorna	8,90 LVL/hó

A digitális kábeltelevíziós kínálat az alapsomagon kívül 7 programcsomagot tartalmaz, ezek csatornaszáma és havidíja az alábbi:

Alapsomag	28 csatorna	4,00 LVL/hó
Ismeretterjesztő csomag	8 csatorna	1,50 LVL/hó
Zenei csomag	12 csatorna	1,50 LVL/hó
Orosz csomag	12 csatorna	1,50 LVL/hó
Sportsomag	11 csatorna	1,50 LVL/hó
Gyermekcsomag	9 csatorna	1,50 LVL/hó
Nemzetközi csomag	10 csatorna	1,50 LVL/hó
Erotikus csomag	5 csomag	3,00 LVL/hó
Filmsomag	8 csatorna	1,50 LVL/hó
HDTV csomag	2 csatorna	3,00 LVL/hó

Műholdas műsorelosztás

A Központi Statisztikai hivatal szerint 2006-ban a háztartások 10,5%-a rendelkezett műholdvevő antennával. Ezek többsége szabad hozzáférésű tartalmak vételére szolgál. Az ilyenek túlnyomó többsége az Astra vagy az Eutelsat műholdakra van irányítva. Fizetős DTH szolgáltatás igénybevétele eddig alacsony volt, elsősorban a magas belépési és havidíj miatt.

A Viasat Latvia a Sirius műholdon keresztül működtet fizetős szolgáltatást. Ennek előfizetőszáma Lettországból 2006 végén 37 908 volt. Ez kb. 2,5-szöröse a 2005 végén regisztráltaknak. A vállalat ezt a növekedést a 2006-ban a közönségszolgálat és a műszaki eszközök fejlesztésére eszközölt

²⁸ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=7403>

²⁹ <http://www.izzi.lv/page.php?id=452>

jelentős beruházásainak tulajdonítja. A cég becslése szerint Lettorszáiban 2006-ban összesen mintegy 60 ezer digitális háztartás volt és szerinte ez a szám 250 ezerre fog növekedni 2009-re.

A 2006-os fejlesztés egyúttal 10 csatornával növelte a szolgáltatás kapacitását és ezzel a teljes kapacitás 40-re nőtt.

2008 elején a programkínálat az alábbi műsorokat öleli fel:

Lett csatornák: Viasat TV3 Latvia (lett), Viasat TV6 (lett), LTV1 (lett), LNT (lett), TV5 (lett), LTV7 (lett). **Mozi csatornák:** TV1000 (angol, orosz tolmácsolás, lett feliratozás), TV1000 Orosz mozi (orosz), TCM (Turner Classic Movies, angol).

Sportcsatornák: Viasat Sport (angol, orosz), Viasat Sport 2 (angol, svéd, orosz tolmácsolás), Viasat Sport 3 (angol, svéd, orosz tolmácsolás), Viasat Extra (angol, svéd, orosz), Sport Paleta (orosz).

Dokumentum-műsorok: Viasat History (angol, orosz tolmácsolás, lett feliratozás), Viasat Explorer (angol, orosz tolmácsolás, lett feliratozás), Discovery Channel (angol, orosz tolmácsolás), National Geographic (angol), Zone Reality (angol), Travel Channel (angol).

Hírcsatornák: BBC World (angol), CNN (angol), CNBC (angol).

Gyermekcsatornák: Disney Channel (angol), Toon Disney (angol), Playhouse Disney (angol), Cartoon Network (angol, orosz tolmácsolás), Nickelodeon (angol, svéd).

Zenecsatornák: MTV Latvija (lett), VH1 (angol), Pirmais Muzikālais (orosz).

Szórakoztató csatornák: E! Entertainment (angol), Viasat TV3 Észtország (ész), Viasat TV3 Litvánia (litván).

Orosz csatornák: Viasat +3 Lettország (orosz), Viasat +3 Észtország (orosz), PBK Latvija (orosz, lett feliratozás), NTV Mir (orosz), RTR Planeta (orosz), REN TV Baltic (orosz), TV Centr (orosz).

Erotika: Playboy (angol), Spice (angol), Spice Private (angol).

IPTV

Lettorszáiban 2006 végén a háztartások közel 20 -a rendelkezett szélessávú Internet szolgáltatással, bár e háztartások zöme városi környezetben helyezkedik el. A rurál területek ellátása céljából az European Regional Development Found és az állam közös projektet indított 2,4 Mb/s sebességű vezeték nélküli szélessávú rendszer kiépítésére.

A Lattelecom a szélessávú előfizetők részére 2007 áprilisában Lattelecom TV néven IPTV szolgáltatást indított. A triple-play szolgáltatásként igénybevevők számára a szolgáltatás Home Set 3 néven ismert, havijára 24,90 LVL, melyben a tv mellett állandó Internet szolgáltatás és ingyenes telefonálás is benne foglaltatik.

A tévészolgáltatás 43 csatornát kínál, és lehetővé teszi öt lett csatorna esetében a műsor rögzítést és bármely időpontban való megnézését. Van a szolgáltatásban VOD is, s lehetővé teszi szelektíven irányított hirdetések alkalmazását is az általa használt OCRA Interactive Service Platform struktúráján keresztül. Emellett számos interaktív szolgáltatás is igénybevehető, pl. elektronikus szavazás, játékok.

Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)

A lett kabinet 2006 októberében hagyta jóvá a DTT szolgáltatás bevezetésének tervét, mely szerint a kiépítés 2008-ban kezdődik. A kiépítést körzetről körzetre haladva végzik majd, amihez az országot négy körzetre osztották. Az analóg lekapcsolást is ilyen sorrendben képzelték el, és 2012-re fejezik be teljesen.³⁰

³⁰ http://www.esoa.net/v2/events/assets_20061204_DigitalSwitchover/20061204_DigitalSwitchover_Presentation_LVRTC.pdf

A Lett Állami Rádió és Televízió Központ (LVRTC) fogja kiépíteni a DVB-T adási szabványra alapuló és MPEG-4 tömörítést alkalmazó adóhálózatot. Ehhez az elképzelés szerint az LVRTC 15 -18 millió LVL-s saját költségvetésén kívül egyéb kiegészítő pénzügyi forrás nem szükséges. Ennek elérése érdekében az állami és a magánszektor együttműködésére van szükség. A magánszektor itt elsősorban a digitális kábelszolgáltatásokat kiépítő vállalkozásokat jelenti.

Kísérleti adások már 2002-ben megindultak Rigában. Akkor már 2003-ra üzemszerű szolgáltatásban gondolkoztak és az analóg lekapcsolást 2006-ra remélték, amikor már 97%-os digitális ellátottságot vártak. Ez a túlzottan optimista várakozás nem teljesült, az akkori terveket félretették.

Az üzletszerű szolgáltatás-indítást jogi eljárás is késleltette, mely kartelbe szerveződés vádjá miatt indult. 2002-ben a Lett Állami Rádió és Televízió Központ (LVRTC) többségi tulajdonában lévő Digital Lett Radio and Television Centre részvénytársaság (DIGITALAIS LATVIJAS RADIO UN TELEVIJAS CENTRS SIA) 30 millió LVL értékű szerződést kötött az angol Kempmayer Media-val a hálózat kiépítésére. Ennek a szerződésnek a keretében kellett volna szállítania a set-top-boxokat is. Ezt azonban a Lett Verseny Tanács versenyjog ellenesnek találta. A Kempmayer a döntést 2005 áprilisában megfelebezte. Ezt a Legfelsőbb Bíróság 2006 júniusában elutasította, majd a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara Nemzetközi Arbitrációs Bírósága úgy döntött, hogy a szerződés érvénytelen és a Kempmayernek az addig kifizetett 3,8 millió LVL összeget vissza kell fizetnie és a perköltségeket is neki kell megtérítenie.

2007 végén ténylegesen megindult a hálózat kiépítése. Az indulást 6 db, egyenként 5 kW-os, Thomson/Thales gyártmányú adó telepítése jelentette Riga térségében, a folytatás a jóváhagyott bevezetési terv szerint zajlik.

Mobil TV

2007 novemberében a Latvijais Mobilais Telefons (LMT) lett mobilszolgáltató Rigában és környékén megindított egy DVB-H szabványú kísérleti mobil TV szolgáltatást és a tervek szerint ez 2008 végéig folytatódik. A kísérletben 500 mobilelőfizető vesz részt. A szolgáltatásban 5 élő televízióműsor vehető és emellett (pay per view formában) fizetős, műsorok és interaktív szolgáltatások is elérhetők a rendszerben.³¹

³¹ http://www.advanced-television.com/2008/feb4_feb8.htm#h12

LITVÁNIA

Lakosság: 3 385 ezer fő

Háztartás: 1 192 ezer

TV háztartás: 1 169 ezer

A televízió piac fontosabb szereplői

Médiahatóság

A médiahatósági feladatokat a Lietuvos radijo ir televizijos komisija (Lithuanian Radio and Television Commission - Litván Rádió és Televízió Bizottság) látja el. A 13 tagú Bizottság a rádió és televízió műsorszolgáltatók tevékenységének szabályozására és felügyeletére vonatkozó hatáskörrel rendelkező független intézmény, mely a Parlamentnek (Szejm) számol be, és a Parlament és a litván kormány rádió és televízió ügyekben illetékes szakértőjének szerepét is betölti. Tevékenységét az Alkotmány, a közönség információellátására vonatkozó törvény³², egyéb törvények (elsősorban a hírközlési törvény³³), saját, a rádió és televízió műsorszolgáltatások és azok elosztására vonatkozó szabályzatai és szabályai³⁴ határozzák meg.

A Bizottság a hírközlési hatósággal közösen dolgozza ki a rádió és televízió műsorszolgáltatási stratégiát és annak megvalósítására vonatkozó tervet. Pályázatokat hirdet a műsorszórás és műsorelosztási lehetőségek elnyerésére, meghatározza a pályázati, illetve az engedélyekbe foglalandó feltételeket, beleértve az engedélyezési és nyilvántartásbavételi díjakat. Határozatokat hoz a pályázatok eredményéről, kiadja az engedélyeket, ellenőriztetni az engedélyekben meghatározott feltételek betartását.

Közszolgálati televízió

Litvániában a közszolgálati Lietuvos Nacionalinis Radijas ir Televizija, azaz a Litván Nemzeti Rádió és Televízió (LRT) 2 belföldre irányuló televízió- és 3 rádiócsatornán szolgáltató. Emellett van egy főként külföldre sugárzott műsorszolgáltatása is LTV World néven, amelynek terjesztése a Galaxy nevű műhold segítségével történik és melynek tartalma főként a két belföldi csatorna válogatott műsorszámából áll. A szervezetnek mintegy 650 alkalmazottja van. Költségvetésének mintegy 75%-át a kormány biztosítja, a hiányzó hányadot kereskedelmi tevékenységből, főként reklámokból fedezik. Évek óta készülnek az előfizetői díj, vagy a műsorszolgáltatási adó bevezetésére, de egyelőre nem sikerült konszenzusra jutniuk a részleteket illetően. Maga a kormány ellenzi ezt leginkább, egyesek szerint azért, mert ezáltal még inkább elvesztené befolyását a közszolgálati műsorszolgáltatás felett.

Ahogy másutt is, a kereskedelmi televíziók megjelenésével csökken a közszolgálati televízió nézettségi aránya. 2006-ban a két országos közszolgálati csatorna együttes nézettségi aránya 14,8% volt (míg az e téren vezető kereskedelmi csatornáié, a TV3-é 24,5%).

A két országos közszolgálati csatorna

³² <http://www.rtk.lt/en/static2.php?strid=31625&&addinf=31625>

³³ <http://www.rtk.lt/en/static2.php?strid=31630&&addinf=31630>

³⁴ <http://www.rtk.lt/en/static2.php?strid=31627&&addinf=31627>

LTV

Litván nyelvű közszolgálati televízió, mely megkísérli, hogy különböző érdeklődésű társadalmi csoportokat szolgáljon, információval lássa el a nézőket, felvilágosító, oktató, kulturális és gyermek műsorszámokat adjon és nemzetiségi valamint kisebbségi programokat is. Működését 1957-ben kezdte, 1975-től színes technikával működik. Naponta 18 óra műsort szolgáltat.

Tartalom szerint műsorai 2006-2007-ben a következőképpen alakult:

- információs műsorszámok: 17,5%,
- felvilágosító, oktató műsorszámok: 8,4%,
- TV zsurnalisztikai és publicisztikai műsorszámok: 10,9%,
- kulturális műsorszámok: 2,8%,
- sport: 3,9%,
- gyermekműsorszámok: 8,3%,
- szórakoztató műsorszámok: 7,4%,
- zenei műsorok: 4,2%,
- vallási műsorok: 0,9%,
- nemzetiségi, kisebbségi műsorok: 0,7%,
- filmek és sorozatok: 35,3%.

A műsorelőállítás produceri rendszerben működik.

A műsor terjesztése elsődlegesen analóg műsorszórás segítségével történik, 10 nagyobb és 12 kisebb teljesítményű adóból álló hálózaton keresztül. Ellátottsága szinte teljes:

Az **LTV 2**, a második országos csatorna 2003-ban indult kulturális csatornaként, az LTR pénzügyi lehetőségei szerinti fokozatos ellátási terület növekedéssel és közeledik a teljes ellátáshoz.

A csatorna missziója, hogy kulturális, felvilágosító és oktató, informáló és regionális műsorokkal szolgáljon, főként körzeti műsorszolgáltatás formájában.

A csatorna naponta 12 óra műsort sugároz.

Tartalom szerint műsorai 2006-2007-ben a következőképpen alakult:

- információs műsorszámok: 8,5%,
- közösségi és oktató műsorszámok: 16,7%,
- TV zsurnalisztikai és publicisztikai műsorszámok: 17,7%,
- kulturális műsorszámok: 28,6 %,
- sport: 1,18%,
- gyermekműsorszámok: 7,8%,
- zenei műsorok: 3,9%,
- vallási műsorok: 1,3%,
- nemzetiségi, kisebbségi műsorok: 0,9%,
- filmek: 13,18%.

A műsor terjesztése elsődlegesen analóg műsorszórás segítségével történik, 7 nagyobb és 2 kisebb teljesítményű adóból álló hálózaton keresztül. Ellátottsága koránt sem teljes:

Kereskedelmi televízió műsorszolgáltatások

A legnézettebb csatorna Litvániában a Modern Times Group (MTG) tulajdonában lévő **TV3**. A csatorna napi 18 óra műsoridővel működik, főként a szórakoztató, a filmműsorok és a sportműsorok állnak a középpontban. Nézettségi aránya 2006 végén 24,5%-t ért el. A TV3 1992-ben indult Litvánia első kereskedelmi televíziójaként, akkor még Tele-3 néven. Az MTG 1996-ban vásárolta meg a vállalkozást, de akkor a részvények 16%-t átadta a svéd kormány befektetési alapjának. Ezt a részt azután 2003-ban az MTG visszaszerezte az alaptól. A műsor terjesztése analóg földfelszíni műsorszórással (17 adó, melyből 11 db 1 kW feletti teljesítményű), műholdon, valamint vezetékes platformokon történik, de hamarosan már digitális műsorszórással is. A Viasat családban van egy **Tangó** nevű műsorszolgáltatás is, melyet 2002-ben indítottak és a TV3 másodcsatornájaként funkcionál. Terjesztése a TV3-éval megegyező módon történik, de analóg műsorszórással csak három körzetben. A Tango nézettségi aránya 2006-ban 1,7% -t ért el.

Az **LNK** (Laisvas Ir Nepriklausomas Kanalas) nevű kereskedelmi csatorna 1995-ben indult, jelenleg napi 19 óra műsort ad, a műsor eredeti helyi gyártású része kb. 35%-t tesz ki, a többi vásárolt műsor. Nézettségi arány szempontjából ez a csatorna állt az élen 2005-ig, amikor is a TV3 megelőzte. 2003-ban a vállalkozás részvényeinek 85 %-t felvásárolta az egyik legnagyobb litván holding, az MG Baltic, aki nem sokkal ezután egy második csatornát is indított **TV1** néven. A két csatorna részvényeinek 15%-a az Anber Trust birtokában van. Az LNK műsorhoz az ország lakosságának 97%-a hozzájuthat, analóg műsorszórással 21 adó sugározza, ezek közül 12 db 1 kW-nál nagyobb teljesítményű. Hamarosan a digitális műsorszórási platform is terjeszti a műsort, ezen kívül a Sirius-4

műholdon működő Viasat DTH platform és a vezetékes platformok is elosztják a műsorát. A csatorna nézettségi aránya 2006-ban 23,4% volt.

Az LNK **TV1** nevű másodcsatornája elsősorban litván és külföldi filmeket, sorozatokat és kulturális műsorokat ad, ebben hetente kétszer litván rendezők kísérleti rövidfilmjeit játssza, kosárlabdameccsek közvetítése is szerepel a kínálatában. Analóg műsorszórással a TV1 három körzetben (Vilnius, Kaunas, Klaipeda) vehető. A műsor azonban a Viasat DTH platform, illetve kb 45 kábelhálózat révén akárhová eljuthat, és hamarosan a digitális műsorszóró platformon is megjelenik.

A **BTV (Baltijos TV)** 1993-ban indult országos kereskedelmi televízió. 2002-ben az irányításhoz szükséges mértékű részvényhányadát a lengyel Polsat vásárolta meg, akkor a csatornát átkezesztették TV4-re. Két év múlva Bronislovas Lubys litván milliomos vásárolta meg a BTV-t és a csatorna neve újra Baltijos TV lett. Az LNK-val és a TV3-al folytatott versenyben nehéz helyzetbe került, 2005-ben nézettségi aránya esett és ez nehéz anyagi helyzetet eredményez számára. 2006-os nézettségi aránya 9,2%.

A műsor analóg műsorszórását 22 adóból (9 adó 1 kW vagy nagyobb teljesítményű) álló országos hálózat végzi, a műsorszolgáltató jogosultságot szerzett a digitális műsorszóró platformon történő terjesztésre is.

A műsorszórással terjesztett országos csatornák mellett kb. 20 körzeti és helyi televízió műsorszolgáltatás működik sugárással.

A hatósági nyilvántartásban szereplő műsorszolgáltatások

A közszolgálati televíziót törvény jogosítja fel a működésre, a kereskedelmi televíziók azonban a médiahatóság engedélyezési hatáskörébe tartoznak. A nyilvántartásban az alábbi televízió műsorszolgáltatások szerepelnek:

Műsor-szolgáltatás	Műsor-szolgáltató	Műsorterjesztő platform	Szolgáltatás	Nyelv	Hozzá-férés
5 kanalas	UAB PENKTAS KANALAS	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
AKTV	UAB ALYTAUS KABELINE TELEVIZIJA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
AVVA	UAB AVVA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
Aidas	UAB AIDAS	Körzeti/közösségi analóg földfelszíni műsorszórás	Körzeti	Litván	Ingyenes
Alytaus Regioninė Televizija	VSI ALYTAUS REGIONINE TELEVIZIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Aukštaitijos televizija (ATV)	UAB AUKŠTAITIJOS TELEVIZIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Auskštaitijos Savaitė	UAB AUKŠTAITIJOS TELEVIZIJOS IR RADIJO STUDIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
BTV (Baltijos TV)	UAB BALTIJOS TV	Digitális földfelszíni, analóg földfelszíni műsorszórás	Országos	Litván	Ingyenes
Balticum Auksinis	UAB BALTICUM TV	Digitális helyi földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Balticum TV	UAB KLAIPEDOS KABELINE TELEVIZIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Körzeti	Litván	Ingyenes
DRT (Livánia)	VSI DRUSKININKU REGIONO TELEVIZIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Gyvenvietės aktualijos	UAB ILORA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
INIT TV	UAB INIT	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
Info TV (Litvánia)	UAB LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS	Digitális közösségi körzeti földfelszíni műsorszórás	Körzeti	Litván	Ingyenes
JTV (Livánia)	PETRIKO KABELINES TELEVIZIJOS STUDIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes

KTV Plus	UAB PICTURA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Kedainiu Krasto Televizija (KKTV)	UAB KEDAINIU KRASTO TELEVIZIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Kupiskenu Studija	VSI KUPISKIO TELEVIZIJOS IR INFORMACIJOS CENTRAS	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
LABAS	V. GUSTIENES FIRMA KELMES KABELINE TELEVIZIJA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
LIUKS!	UAB LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS	Digitális közösségi körzeti földfelszíni műsorszórás	Körzeti	Litván	Ingyenes
LNK	UAB LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS	Digitális földfelszíni, analóg földfelszíni műsorszórás	Országos	Litván	Ingyenes
MKTV (Litvánia)	UAB MARIJAMPOLES KABELINE TELEVIZIJA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
MRTV	UAB MOLETU RADIJAS IR TELEVIZIJA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
MTV Észtország	UAB MTV NETWORKS BALTIC	Kábel, műhold, IPTV	Országos	Észt	Fizetős
MTV Lettország	UAB MTV NETWORKS BALTIC	Kábel, műhold, IPTV	Országos	Lett	Fizetős
MTV Livánia	UAB MTV NETWORKS BALTIC	Kábel, műhold, IPTV	Országos	Litván	Fizetős
Marijampoles Televizija	VSI MARIJAMPOLES TELEVIZIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
PTV (Litvánia)	V.KRUSNOS II	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Palangos TV	V.VEIZBONO FIRMA ORBITA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
Pan TV	TUB S.BUKELIS IR KO	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Pukas TV	UAB PUKAS	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Raseiniu Televizijos ir Radijo Centras	VSI RASEINIU TELEVIZIJOS IR RADIJO CENTRAS	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Rygvedos televizija	UAB RYGVEDA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
S Plus (Siauliu Regiono Televizija)	UAB TELERENA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Savaité	UAB IGNALINOS TELEVIZIJA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
Siauliu Televizija	UAB SIAULIU APSKRITIES TELEVIZIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Sugardas	UAB SUGARDAS	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
Svencioniu aktualijos	J. JASIULIONIO II	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
TV 7 (Litvánia)	UAB TV 7	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
TV Polonia (Litvánia)	UAB BALTIJOS TV	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
TV Roventos	UAB ROVENTA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
TV1 (Litvánia)	UAB TV1	Digitális közösségi körzeti földfelszíni műsorszórás, Körzeti/közösségi analóg földfelszíni műsorszórás	Körzeti	Litván	Ingyenes
TV11 (Litvánia)	UAB TV 11	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
TV3 (Litvánia)	UAB TELE-3	Digitális földfelszíni, analóg földfelszíni műsorszórás	Országos	Litván	Ingyenes
TVK+	LIETUVOS IR VOKIETIJOS UAB TELEVIZIJOS KOMUNIKACIJOS	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős

Tango TV	UAB TELE-3	Digitális közösségi körzeti földfelszíni műsorszórás, Körzeti/közösségi analóg földfelszíni műsorszórás	Körzeti	Litván	Ingyenes
Telesat	UAB TELESAT	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
Telsiu krasto televizija	VSI TELSIO KRASTO TELEVIZIJA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
Vakaru Lietuvos Televizija (VLT)	UAB VAKARU LIETUVOS TELEVIZIJA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Ventos Regioninė Televizija	UAB ILORA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Versmė	V.MECKAUSKO FIRMA VERSMES	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Vidiskiu Televizija	VIDISKIU PAGRINDINE MOKYKLA	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Vilsat TV	UAB VIGINTA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
Vinita TV	UAB VINITA	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős
Zemaitijos Televizija	VŠĮ IDĖJŲ BANKAS	Helyi analóg földfelszíni műsorszórás	Helyi	Litván	Ingyenes
Zvaigždė	UAB ELEKTRONIKOS SUOLIS	Kábel (helyi)	Helyi	Litván	Fizetős

Műsorterjesztő platformok

Kábeltelevízió

Litvániában 1989-ben kezdődött a kábeltelevízió szolgáltatás, 1994-ben már több mint 20 kábeltelevíziós társaság működött az ország különböző városaiban. A szolgáltatás elsősorban a műholdas rendszereken fellelhető tv-csatornák újraelosztásából állt. Jelenleg minden 10 ezer lakosnál nagyobb településen van kábeltévészolgáltatás, a szolgáltatók száma 50 körül van és van 5 MMDS (mikrohullámú médiaelosztó szolgáltató) szolgáltatás a fővárosban és négy vidéki nagyvárosban. 2006 végén a kábeles előfizetők száma 322 ezer volt (az ellátott háztartások száma 620 ezer), az MMDS előfizetők száma 35 ezer. Ez együttesen kb 35,6%-os penetrációt jelent. A kábeles, illetve MMDS háztartások közül 2006 végén már 210 ezer számára állt rendelkezésre digitális szolgáltatás, de a tényleges előfizetői számról nincs adat.

A kábeles szolgáltatók két szervezetbe tömörültek, a Litván Kábeltelevíziós Szövetségbe (LKTA) és a Litván Távközlési Üzemeltetők Szövetségébe (LTOA). A szolgáltatók közül mintegy 40 nyújt Internet szolgáltatást is és tíz kínál triple-play szolgáltatáscsomagot.

A piaci részesedés (19%) alapján a legnagyobb szolgáltató a **Vinita**.

Analóg rendszerében a műsorkínálat 2008 elején:

Műsor	Nyelv
RTV International	orosz
Pažintinis kanalas	
TV POLONIA	lett
Cartoon Network/TCM	angol
BBC World	angol
VINITA TV	litván
LNK ■NICAM STEREO■	litván
LTV	litván
Pervyj Baltijskij kanal	orosz
Naše Kino	orosz
EuroSport ■NICAM DUAL●	angol/orosz
Animal Planet	orosz
Ren TV Baltic	orosz
Dom Kino	orosz
TV 1000 Russkoje Kino	orosz
Discovery Channel ■NICAM DUAL●	orosz/angol
CNN International	angol
MCM POP ■NICAM STEREO■	francia
Viasat Explorer ■NICAM DUAL●	orosz+litván felirat/angol
TV1000 Baltic ■NICAM DUAL●	angol/orosz+litván felirat
VREMIA	orosz
TV3	litván
BTV	litván
5 kanalas	litván
Travel	angol
TDK	orosz
Tango TV	litván
Romantika	orosz
Reality TV	orosz/angol
Detskij Mir	rusu
Viasat Sport 2	angol
Jetix / Arirang	orosz/angol
Viasat Sport 3	angol
TVC International	orosz
LTV 2	litván
TV 1 ■NICAM STEREO■	litván
Mezzo ■NICAM STEREO■	francia
RTR Planeta	orosz
Viasat History ■NICAM DUAL●	orosz+litván aláírás/angol
MCM TOP■NICAM STEREO■	francia
Pervij Baltijskij Muzikalnij Kanal	orosz
Baltarusijos TV	belorusz
Hallmark ■NICAM DUAL●	orosz/angol
RTL	német
TVP 1	lett
Eurosport 2 ■NICAM DUAL●	orosz/angol
MTV Lietuva ■NICAM STEREO■	angol
NTV mir	orosz
TV 5 Monde Europe	francia
World Fashion Channel	angol
Fox Crime ■NICAM DUAL●	angol, orosz

Digitális szolgáltatásában:

Alapsomag:

Műsor	Nyelv
LTV	litván
LTV 2	litván
LNK	litván
TV 1	litván
TV 3	litván
TVP 1	lengyel
Tango TV	litván
BTV	litván
5 Kanalas	litván
Arirang	koreai, angol
Deutsche Welle	német
BBC World	angol
TV5 Monde Europe	francia
EWTN	angol
Init Tv	litván
Bloomberg	angol
CCTV9	angol
Life TV	orosz
TV11	litván
Belarus TV	belorusz, orosz

Kiegészítő csomag:

Műsor	Nyelv
Viasat Sport 2	orosz, svéd, norvég
Viasat Sport 3	orosz, svéd, norvég,
RTL	német
MTV Lietuva	litván, angol
Jetix	orosz, román, angol
Mezzo	francia
World Fashion	angol
Euro Sport	angol, orosz
Euro Sport 2	angol, orosz
Pervyj baltijskij kanalas	orosz
TV 1000	angol, orosz
Pervyj baltijskij muzikalnij	orosz
Viasat Explorer	angol, magyar, cseh,
CNN Internacional	angol
Travel Channel	angol, orosz, magyar
Viasat History	angol, magyar, cseh,
Zone Romantica	orosz, spanyol, török,
TV1000 Ruskoje Kino	orosz
Zone Reality	angol, orosz, cseh,
NTV Mir	orosz
TDK	orosz
TVCi	orosz
Ren TV	orosz
Nastojasceje Smešnoje	orosz
MCM pop	francia, angol
Hallmark Channel	angol, orosz
MCM Top	francia, angol
Discovery Channel Europe	angol, orosz, cseh
Animal Planet Europe	angol, orosz, magyar

Cartoon Network	angol, orosz
RTVi	orosz
Naše Kino	orosz
Detskij Mir	orosz
RTR Planeta	orosz
Fox Crime	angol, orosz
Vremia	orosz
Dom kino	orosz

Tematikus csomagok:

Zene:

A-One	orosz
RTVi-M	orosz
Muzika	orosz
JCTV	angol
Pervyj muzikalnij kanal	orosz

Gyermekműsor:

KI.KA	német
Jetix play	angol, orosz, lengyel,
Boomerang	angol, lengyel
Tele Niania	orosz
Detskij	orosz
Smile of a Child	angol

Hír és informáló műsor:

Viasat TV8	svéd, angol
RAI News 24	olasz
n-tv	német
N-24	német
RBK	orosz
TV Biznes	lengyel
Vesti	orosz
Canal 24 Horas	spanyol
AL Jazeera	angol

Euro 1:

ERT	görög
Rai Uno	olasz
Rai Due	olasz
Rai Tre	olasz
Rai Edu 2	olasz
TVE international	spanyol
ARTE	német, francia
RTP Internacional	portugál

Euro 2:

UTR	ukrán
France 2	francia
France 3	francia
France 5	francia

Ismeretterjesztő:

Travel & living Europe	angol, orosz
Science Europe	angol, orosz, lengyel,
Civilization Europe	angol, orosz

Női csatorna:

ZoneClub	angol, magyar

Erotikus csatorna:

Blue Hustler	angol

Német csomag:

RTL-2	német
Super RTL	német
VOX	német
TELE 5	német
9 Live	német
ProSieben	német
Kabel Eins	német
SAT 1	német
3 SAT	német
ARD	német
ZDF	német

Lengyel csomag:

TV Polonia	lengyel
TVP Kultura	lengyel
TVP Historia	lengyel
TVP Info	lengyel

Film:

Balticum Auksinis	litván szinkron

A digitális alapsomag havidíja 10,- LTL, a kiegészítő csomagé 50,- LTL, az egyes tematikus csomagok díja 5,- LTL. a digitális set-top-box vételára 240,- LTL, havi bérleti díja 10,- LTL.

Második legnagyobb kábelszolgáltatás a **Balticum TV** hálózata, piaci részesedése 2006-ban 16%. Klaipeda, Kretinga és Palanga körzetében szolgáltat, televízió műsorelosztás, szélessávú Internet és egyes helyeken digitális televízió elosztás szerepel a tevékenységében. 2007 januárjában a 11 műsoros alapsomag havi díja 5,90 LTL, a 33 csatornás, külföldi műsorszolgáltatásokat elosztó csomag díja 20,- LTL, és a 40 csatornás kiemelt csomag díja 33,- LTL volt.

A **Mikrovisatos TV** MMDS és kábeltellevízió szolgáltatást nyújt és emellett elnyerte az egyik digitális földfelszíni műsorászórási platform üzemeltetési jogát. Az ezzel foglalkozó részlege azonban kivált az anyavállalatból és azt megvette a TEO LT, hogy az engedély alapján ő valósítsa meg a földfelszíni hálózatot. A Mikrovisados folytatja eddigi műsorosztó tevékenységét.³⁵

³⁵ <http://www.digitaltvnews.net/content/?p=1746>

Az **Init csoport** a legnagyobb kábelvállalat, öt hálózat konzorciumaként jött létre. Analóg szolgáltatásának 21 csatornás alapsomagja 11,- LTL, a 48 csatornás középsomagja 34,- LTL, a prémium csatornákat is magában foglaló 63 csatornás extra csomagja 34,- LTL havi díj ellenében vehető igénybe. A többi szolgáltatóhoz hasonlóan az Init is megkezdte a digitális szolgáltatást is.

A fenti leírás szerinti kábelszolgáltatók együttes piaci részesedése kb. 50%-os,

Műholdas műsorelosztás

Jelenleg Litvániában egyetlen műholdas DTH szolgáltatás van, ez a Modern Times Group Viasat nevű platformja. Az MTG ezt a platformot 2000-ben indította, és jelen van Lettországbán, Észtországban és Litvániában is. 2004-ig nem volt kellőképpen megoldva a feltételes hozzáférés, ezért magas volt a jogtalan nézők száma. Ezt követően megváltoztatták a kódolási módszert, azóta ütemesen növekszik az előfizetők száma. Országonkénti bontásban nincs előfizetői adat, de az ismert, hogy a három balti államban 2006 végén összesen kb. 80 ezer előfizető volt.

2008 elején a programkínálat az alábbi műsorokat öleli fel:

Litván csatornák: Viasat TV3 Litvánia (litván), Viasat Tango (litván), LNK (litván), TV1 (litván), LTV (litván), LTV World (litván).

Mozicsatornák: TV1000 East (angol, orosz, litván feliratozás), TV1000 Orosz mozi (orosz), TCM (Turner Classic Movies, angol).

Sportcsatornák: Viasat Sport (orosz), Viasat Sport 2 (angol, svéd), Viasat Sport 3 (angol, svéd), Viasat Extra (angol, svéd, orosz), Sport Paleta (orosz).

Dokumentum-műsorok: Viasat History (litván, orosz), Viasat Explorer (litván, orosz), Discovery Channel (angol, orosz), National Geographic (angol), Zone Reality (angol), Travel Channel (angol, E! Entertainment (angol).

Hírcsatornák: CNN (angol), CNBC Europa (angol), Russia Today (orosz).

Gyermekcsatornák: Disney Channel (angol), Toon Disney (angol), Playhouse Disney (angol), Cartoon Network (angol, orosz), Nickelodeon (svéd).

Zenecsatornák: MTV Litvánia (litván, angol, litván felirat), VH1 (angol), Pirmais Muzikálais (orosz).

Szórakoztató csatornák: Viasat TV3 Lettország (lett), LNT Lettország (lett), TV5 Lettország (lett), Viasat TV3 Észtország (észt).

Orosz csatornák: Viasat +3 Lettország (orosz), Viasat +3 Észtország (orosz), NTV Mir (orosz), PBK Litvánia (orosz), RTR Planeta (orosz), REN TV Baltic (orosz).

Az előfizetési díj a fenti műsorokra havi 65,- LTL. (két éves elkötelezettséggel 59,- LTL).

Előfizetés nélküli, szabad-hozzáférésű műholdas műsorterjesztés elsősorban a Sirius 4 műhold segítségével történik digitális formátumban. Az így terjesztett műsorok: LTV, LNK, TV1, TV3, Tango TV, LTV World, az AMOS 1 műholdon az 5. csatorna nevű körzeti műsor, azon kívül van két iskolatévé-csatorna a Galaxy 25 műholdon, melyen híradó műsorokat és dokumentum műsorokat adnak az LTV műsoraiból válogatottan. Ez a műsor része a nemzetközi Scola programnak.

IPTV

Litvániában meglehetősen magas a szélessávú Internet ellátottság, már 2006 végén a háztartások 27%-a volt ellátva ilyen kapcsolattal. Érdekes, hogy az Internet csatlakozások 79%-a mobil szolgáltatók révén működik és csak 10%-uk volt ADSL technikájú. Az ADSL előfizetők többségét a TEO LT szolgálja ki, e szolgáltatás márkanéve Zebra. A TEO 2006 októberében IPTV szolgáltatást indított Gala néven. 2007 márciusában előfizetői száma meghaladta a 9 ezret. Ekkor az előfizetői havidíj a 40 csatornás kínálatra vonatkozóan 35,- LTL volt. A szolgáltatás magában foglal egy EPG-t, Internet csatlakozást és e-mail forgalmat. 2007 októberében az előfizetői szám már megközelítette a 14 ezret és miután a szélessávú előfizetők száma 232 ezer, ezek potenciális IPTV előfizetők is. A Gala

rendszerben VOD szolgáltatás is indult. Ebben 100 körüli filmet kínálnak, egyenként 5-10,- LTL díj ellenében, 24 órás használati lehetőséggel.³⁶ A Gála előfizetők mintegy fele fizet elő az alapsomagra (35,- LTL), a többiek kiegészítő csomagokat is igénybe vesznek, egy harmaduk a Virtuális Filmszínház elnevezésűt. Egy tizedük játékszolgáltatásokra is előfizet. 2008 januárjában az előfizetői szám már 17,5 ezerre nőtt.

A TEO LT mellett más szolgáltatók is belépnek az IPTV szolgáltatók táborába. Így pl. az UAB Alpha kommunikációs vállalat indított 2007 őszén IPTV szolgáltatást és benne VOD-ot. Terveik szerint el fogják érni a 40 ezres előfizetői számot a nagyobb városok területén.³⁷

Az IPTV szolgáltatásokban természetesen ez év nyarán megjelentek a HDTV szolgáltatások is.

Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)

Litvániában 2003-ban kezdődött meg a kísérleti digitális televízió-műsorszórás Vilnius körzetében és 2004 végéig tartott. Ezt követően ugyanazon az adón megindult egy kereskedelmi szolgáltatásként kezelt műsorszórás 2 szabad hozzáféréstű csatornával és 3 előfizetéses műsorral.

2004 novemberében a kormány elfogadta „A digitális televízió megvalósítási modellje” elnevezésű tervet. Ebben meghatározták a minimális hálózatfejlesztési követelményeket a digitális televízió bevezetésének első fázisára. Eszerint:

- 2006 júniusára Vilniusban digitális adókat kell telepíteni, melyek együttesen legalább 20 műsor kisugárzására képesek,
- 2007 végére kell azokat az adókat telepíteni, melyek Litvánia 5 legnagyobb városában legalább 16 műsor kisugárzására alkalmasak,
- 2009 elejére el kell érni, hogy legalább egy multiplex adóhálózata legalább 95%-os országos területi ellátást biztosítson.

A digitális adókon és átjáró adókon kisugárzandó műsorokat versenyztetéssel fogja kiválasztani a Litvánia Rádió és Televízió Bizottsága (a Médiahatóság), összhangban a Nyilvánosságban biztosított információról szóló törvénnyel (az ottani médiatörvény), a rádió és televízió műsorok átvitelére szolgáló frekvenciák felosztására vonatkozó stratégiával, „A digitális televízió megvalósítási modellje”³⁸ című tervvel, a Médiahatóság Döntvénye formájában 2001-ben kiadott „Műsorszóró tevékenység engedélyezése” tárgyú rendelkezéssel. Az analóg műsorszórás digitálissá alakításának határideje 2012, az átállást körzetenként kell végrehajtani. Az analóg kikapcsolás feltétele, hogy

- amikor átmenetileg analóg és digitális formátumban egyidejűleg kell műsort sugározni, a más műsorok digitális jelfolyama ideiglenesen csökkenthető,
- a lekapcsolandó analóg adó ellátási körzetében az analóg földfelszíni adást felhasználó háztartások legalább 90%-ban a digitális műsorszórásnak vehetőnek kell lennie.

A részhatáridőket az analóg adás lekapcsolásához tartozó körzeteket és eljárásokat és egyéb vonatkozó részletkérdéseket a Közlekedési és Távközlési Minisztériumnak, a Kulturális Minisztériumnak, a Távközlési Szabályozó Hatóságnak és a Médiahatóságnak együttműködve kell szabályoznia, figyelemmel a már említett stratégiára és tervre, illetve minden egyéb körülményre. Szükség esetén a szabályozást jóváhagyásra benyújthatják a kormánynak.

A digitális műsorszórás bevezetése, ha kisebb időbeli csúszással is, de lényegében a fentiek szerint halad.

³⁶ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2836>

³⁷ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2467>

³⁸

<http://www.transp.lt/Default.aspx?Element=IManagerData&DL=E&TopicID=215&ArticleID=1937&Page=0&Page2=0&Action=0&SearchTXT=>

2005 első felében lebonyolítottak egy pályázatát a digitális adóhálózatok üzemeltetőinek kiválasztására. A pályázók száma négy volt, ezek közül június 27-én két győztest választottak ki. Két országos SFN (egyfrekvenciás) multiplex adóhálózatra kapott jogot a Litván Rádió és Televízió Központ (RTK), további két országos SFN hálózat kiépítésére és üzemeltetésére a Litván Távközlési Vállalat (TEO LT).

A „Digitális televízióra történő átkapcsolás modelljének” elfogadásáról szóló kormányhatározat alapján a DTT hálózatot a III. és a IV - V. televíziós sávokban kell megvalósítani. Az összes DTT hálózatban legalább 5 szabad hozzáférésű műsort kell kisugározni, melyek közül kettő a közszolgálati Litván Nemzeti Rádió és Televízió számára van fenntartva. A hálózatok kiépítését fokozatosan kell elvégezni, kezdve a legnagyobb városokkal. Be kell tartani a „A digitális televízió megvalósítási modellje” című anyagban megadott kapacitási és ellátottsági követelményeket.

2006 elején a négy multiplex hálózat tartalommal való feltöltésére kiírt pályázat sikeres volt. Hat műsorszolgáltató és három műsorelosztó pályázott, Összesen 12 eredeti műsorszolgáltatást és különböző műsorelosztási csomagokat ajánlottak fel, amelyek összességében meghaladták a 100-as műsorszolgáltatás mennyiségét. A március 1-én kihirdetett eredmény szerint a következő műsorszolgáltatók kaptak jogot saját műsorszolgáltatásaik DTT-n való terjesztésére:

UAB “ Baltijos TV ” (2 műsor),

UAB “ Laisvas ir nepriklausomas kanalas ” (2 műsor),

UAB “ Tele-3 ” (2 műsor) ma TV3 néven ismert,

UAB “ K ” (2 műsor),

UAB “ Spaudos televizija ” (1 műsor).

Két műsorhelyet fenntartottak a közszolgálati Litván Nemzeti Televíziónak, amelyet verseny nélkül beemltek a jogosultak közé.

A DTT-n fizetős műsorelosztást végezni kívánó pályázók közül nyertes lett a UAB Mikrovizatos TV nevű vállalat (24 műsor), mely odáig AM mikro műsorelosztó szolgáltatást működtetett, valamint az UAB “ Tele-3 ” (5 műsor).

A pályázat nyertesei arra szereztek jogot, hogy Litvánia területén (saját, illetve elosztásra megszerzett) műsorait a korábbi másik tenderen kiválasztott Litván Távközlési Vállalat, illetve a Litván Rádió és Televízió Központ digitális műsorszóró szolgáltatásának segítségével terjeszthessék. A két műsorszóró vállalat összesen négy országos multiplexet kapott. Mivel mindegyik kedvezményezett az MPEG-4 tömörítési eljárást választotta, ezeken a hálózatokon összesen mintegy 40 műsor juthat el a nézőkhöz.

A fizetős DTT szolgáltatás megvalósítására engedélyt kapott UAB Mikrovizatos TV nevű vállalattal szemben elvárás, hogy a cég először Vilniusban (hat hónapon belül) kiépítsen egy 24 műsoros szolgáltatást, melyet azután fokozatosan terjeszthet ki az egész ország területére. Azóta az UAB Mikrovizatos TV-ből kivált és a TEO LT megvásárolta az UAB Nacionalinė Skaitmeninė Televizija nevű vállalatot, mely az említett DTT engedélyt így a TEO LT birtokába adta.³⁹

A TEO LT 2006 első felében megindította a DTT platformját. Ezen MPEG-4 tömörítést használ. Az öt legnagyobb városban már letelepítette az adókat, ezek a litván lakosság 75-80%-át ellátják. 2008 végére a cég 95%-os területi lefedést kíván elérni. A cég egyébként 2006 végén IPTV szolgáltatást is indított GALA TV néven.⁴⁰

A 2007-2008 mozgalmas időszak digitális földfelszíni műsorszórásban. A korábban lezajlott pályázatok több nyertese is halasztást kért a szolgáltatás indítására vagy visszaadta a jogosultságát (pl. UAB “Tele-3, BTV Linksmas”, UAB “Baltijos TV”). A pályázaton nem nyert egyik pályázó keresete alapján a vilniusi körzeti közigazgatási bíróság arra kötelezte a Médiahatóságot, hogy újraértelmezze a pályázatot és új döntést hozzon.⁴¹

Több kiegészítő pályázat indult a fentiek miatt felszabadult kapacitások elosztására.

³⁹ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2561>

⁴⁰ <http://www.digitaltvnews.net/content/?p=2157>

⁴¹ <http://www.rtk.lt/en/static.php?strid=32042&>

2008 közepén a TEO LT által valóban széleskörűen csak márciusban megindított DIGITAL GALA (a cég korábban így elnevezett IPTV szolgáltatását átkeresztelte „Interactive GALA” névre) fizetős DTT szolgáltatásban 40 műsorcsatorna van, ezek között 12 litván műsorszolgáltatás, 11 orosz nyelvű és három gyermekcsatorna is található. A havi előfizetési díj 29,- LTL lesz, amit azonban a május végéig jelentkezőknek csak egy év után kell fizetniük. A három hónapos üzemeltetés után az előfizetők száma 6 600-at ért el. A lakossági ellátás ekkor 75-80 %-os, ezt az év végére 95%-ra tervezik növelni. A szolgáltatásban jelenleg az alábbi műsorszolgáltatások találhatóak:

	Műsor	Nyelv	Hang
1	5 Kanalas	litván	stereo
2	Animal Planet	angol, orosz	mono
3	Balticum auksinis	litván	stereo
4	BBC Prime	angol	mono
5	BBC World News	angol	stereo
6	BTV	litván	mono
7	Cartoon Network	angol	mono
8	CNN International	angol	mono
9	Deutsche Welle	német	stereo
10	Discovery Channel	angol, orosz	mono
11	Discovery Science	angol, orosz	mono
12	Discovery	angol, orosz	mono
13	Discovery World	angol, orosz	mono
14	EuroNews	angol, orosz	mono
15	Eurosport	angol, orosz	mono
16	Eurosport 2	angol, orosz	stereo
17	Hallmark	angol, orosz	stereo
18	Info TV	litván	stereo
19	Jetix	angol, orosz	mono
20	Liuks!	litván	stereo
21	LNK	litván	stereo
22	LTV	litván	mono
23	LTV2	litván	mono
24	MTV Lietuva	angol, litván	stereo
25	National Geographic	angol, orosz	mono
26	Nickelodeon	angol, orosz,	mono
27	Playboy	angol	stereo
28	REN TV Baltic	orosz	mono
29	RTL	német	stereo
30	RTR Planeta	orosz	mono
31	RTVi	orosz	mono
32	Sport1	litván	Mono
33	Tango TV	litván	stereo
34	TCM	angol	mono
35	Travel	angol,	stereo
36	TV 1	litván	stereo
37	TV Polonia	lengyel	stereo
38	TV3	litván	stereo
39	VH1 Europe	angol	stereo
40	World Fashion	angol	stereo

ROMÁNIA

Lakosság: 21 565 ezer fő

Háztartás: 7 698 ezer

TV háztartás: 7 390 ezer

A televízió piac fontosabb szereplői

Médiahatóság

Romániában a médiahatóság szerepét a Consiliul Național al Audiovizualului (National Audiovisual Council of Romania =Nemzeti Audiovizuális Tanács) tölti be. Az alapvető szabályozást az ottani „méditörvény” a „The Law no. 504 / July 11, 2002 - Law on Radio and Television Broadcasting”⁴² tartalmazza. Tartalomszabályozást tulajdonképpen a Nemzeti Audiovizuális Tanács „Decision no. 130/2006, concerning the Code of regulation of the audiovisual content” - 163 paragrafust tartalmazó - határozata fogalmaz meg.⁴³

A Nemzeti Audiovizuális Tanács 11 tagú önálló közigazgatási intézmény, tagjait a Parlament nevezi ki hat évre, 3 jelöltet a szenátus, 3-t a képviselői kamara, 2-t az ország elnöke és 3-at a kormány választ ki. A Tanács jelenlegi tagjai egyetemi tanárok, újságírók, író, zeneművész, baletttáncos, filmrendező, politológus, híradástechnikai szakember.

A Tanács hetente két napon át ülésezik, az ülések nyilvánosak, többségükön a sajtó is jelen van.

Közszolgálati televízió

A román közszolgálati televízió a TVR a 41/1994 számú törvény alapján a Parlament felügyelete alatt működik. Az igazgatótanács elnökét a Parlament 4 évre választja, az igazgatótanács 13 tagját a képviselők és szenátorok többsége.

A TVR négy csatornát működtet, ezek: TVR1, TVR2, TVR Cultural, TVR International. Van négy körzeti stúdiója: TVR Cluj, TVR Iasi, TVR Timisoara, TVR Craiova. 2007 januárjában a TVR munkatársainak száma 3 252 volt, melyből 423 dolgozott a körzeti stúdióknál.

A közszolgálati televízió finanszírozásának legfőbb forrása a használati engedély díja (havonta és televízió háztartásonként 4 RON), de emellett fontos szerepet játszik a reklámbevétel, illetve a szolgáltatásokhoz kapcsolódó egyéb bevétel (pl. kazettamásolás, eszközök bérbeadása, stb.) és az idézett törvény szerinti állami hozzájárulás. A reklámbevételt az limitálja, hogy az 504/2002. számú audiovizuális törvény 8 percben maximálja a közszolgálati televízió megengedett óránkénti reklámidejét és nem engedi meg a műsorok reklámmal történő megszakítását.

⁴² „Monitorul Oficial”(Official Journal of Romania) no. 534 / July 22, 2002

⁴³ Official Journal of Romania, no. 338 of April 14, 2006

A fenti bevételek 2006-ban az alábbiak szerint alakultak:

Működési bevételek	2006 (RON)	Százalék	Euro
TV előfizetési díj	301,994,360	60%	Kb 85,684,312.66
Reklám és szponzorálás	76,891,958	15%	Kb.21,816,415.94
Állami költségvetési	117,386,401	23%	Kb.33,305,830.89
Egyéb bevétel	5,763,804	2%	Kb..1,635,353.66
Összesen	04,937,147		Kb.143,264,901.97

A TVR nagyon sokféle műsort sugároz, köztük hírműsorokat, sportközvetítéseket, saját gyártású filmeket és sorozatokat, dokumentumműsorokat, aktuális eseményeket feldolgozó műsorokat. Ezek négy csatornán jelennek meg. A TVR1 országos és a teljes lakosságot célozza meg, a TVR 2 az aktív réteget, a TVR Cultural a nemzet kultúra iránt érdeklődő tagjait, míg a TVR International, mely országos és nemzetközi is, a külföldön élő románokat.

Mind a négy csatorna napi 24 óra műsort ad. 2006-ban január-november hónapok összességében a két fő csatorna műsorának műfaj szerinti megoszlása az alábbi volt:

TVR 1

EBU műfaj kód	EBU műfaj	óra	%
1	Hírek	949	11.84
2	Tények/információ	1199	14.96
3	Fikció	2123	26.48
4	Szórakoztató	683	8.53
5	Sport	699	8.71
6	Oktatás	156	1.95
7	Művészeti/kulturális	289	3.60
8	Zene	424	5.28
9	Tudomány	32	0.40
10	Vallási műsor	138	1.72
11	Egyéb	39	0.49
12	Hirdetés	623	7.77
13	Promóció	455	5.67
14	TV Shopping	208	2.59
	Összes	8016	100

TVR 2

EBU műfaj kód	EBU műfaj	óra	
1	Hírek	499	6.23
2	Tények/információ	1296	16.17
3	Fikció	2717	33.89
4	Szórakoztató	451	5.62
5	Sport	585	7.30
6	Oktatás	441	5.50
7	Művészeti/kulturális	82	1.02
8	Zene	263	3.28

9	Tudomány	24	0.30
10	Vallási műsor	48	0.60
11	Egyéb	289	3.61
12	Hirdetés	711	8.87
13	Promóció	458	5.71
14	TV Shopping	151	1.89
	Összes	8016	100.0

A TVR csatornák műsorszórással ellátott háztartásainak aránya.

TVR 1	98,30%
TVR 2	89,80%
TVR Cultural	54,70%

2006 végéig a TVR 1 az egész napos nézettség-megoszlásban tartotta az első helyét 16,7%-al, de erről a számról 11,8%-ra csökkent 2007 végére. Hasonló csökkenés zajlott le a TVR 2 esetében is, ahol ugyanezen egy év alatt a nézettség 5,3%-ról 4,5%-ra süllyedt. Bár ezzel a Pro TV kereskedelmi csatorna tört az élre, általános trend a nagy nézettségű csatornák nézettségének csökkenése amiatt, hogy a tematikus csatornák száma és ezek nézettsége gyorsan növekszik.

Kereskedelmi televíziós műsorszolgáltatások

A legnépszerűbb országos kereskedelmi csatorna az 1995-ben indított **Pro TV**. Később követte az Acasa TV, a **Pro TV International** és a **Pro Cinema**. Ez a négy csatorna mind a Central European Media Enterprises (CME) érdekeltségébe tartozik, amelyik ezek irányítását a többségi tulajdonában lévő Média Pro International közbeiktatásával végzi. A CME érdekeltségébe tartozik továbbá a Media Vision produkciós vállalat is.

A Pro TV és az Acasa TV elsődleges terjesztése műsorszórás útján, az elsősorban külföldön élő románokat megcélzó Pro TV International műholdon kerül továbbításra, a Pro Cinema elsődlegesen kábeles terjesztésű. A CME csoport két újabb csatorna indítására is engedélyt kapott, ezek indítását 2007-re tervezték (Business Club, Info Sport).

A Pro TV bejelentette, hogy HD műsorokat is fog sugározni, ehhez a szükséges eszközöket beszerezte és egy új stúdiót létesített erre a célra. A filmrendeléseit is ennek megfelelően hajtotta végre. A Pro TV a tartalom többségét importból biztosítja és csak 40%-a helyi eredetű. A csatorna nézői célcsoportja a 18-49 év közötti korú, közép és magas jövedelmű városi polgárság. 2006-ban az egésznapos share 15,6% os volt, jellemzően ilyen értéken mozgott a megelőző években is.

Az **Acasa TV** 1998-ban indult, 2006-ban a nézettségi aránya 7,7% volt, az előző évhez képest kissé csökkenő. A csatorna családi televízióként jellemezhető. Műsorát túlnyomórészt filmek, szappanoperák, hírek, talk-show-k, és szórakoztató műsorok teszik ki. A Pro TV-hez hasonlóan a helyi előállítású műsorszámok kb. 40%-os arányban vannak.

Az **Antena 1** volt az első kereskedelmi műsorszolgáltatás, még 1993-ban. Tulajdonosa a Corporatia Intact, melynek háttérében Dan Voiculescu helyi vállalkozó áll. Annak ellenére, hogy indulása megelőzte a Pro TV-t, nézettségi aránya azénál alacsonyabb, 2006-ban 13,5%. 2005-ben Voiculescu elindította az **Antena 3** nevű műsorszolgáltatást, majd 2006 elején a Corporatia Intact két újabb csatornát indított **Antena 2** és **Antena 4** elnevezéssel.

Az Antena 2 hobbi témákra koncentrálnak és célcsoportját a városi és vidéki környezetben élő férfi lakosság 20-40 éves korú tagjai alkotják. Az Antena 3 csatorna hírcsatorna jellegű. Az Antena 4 viszont a városi 20-40 éves korú női lakosságot veszi célba, többségben életmóddal kapcsolatos műsorok, talk-show-k és filmek töltik ki a műsorfolyamát. A csatornát Euforia Lifestyle TV-ként is

emlegetik. A vállalkozást ma az alapító lánya, Camelia Voiculescu irányítja. 2007-ben bejelentette, hogy 2008-ban négy új tematikus csatornát indít, főző csatornát, zenecsatornát, gyerekcsatornát és egyet a férfi nézők számára. Egyébként a vállalkozás erős érdeklődést mutat az írott sajtó és a rádió iránt is.⁴⁴

Az 1997-ben indult Prima TV az első kereskedelmi televíziók egyike. Tulajdonosa az SBS Broadcasting, amelyik 2000-ben fektetett be először a vállalkozásba, de ma már 100%-os tulajdonos, miután a román alapító partnerek tulajdonrészét 2005-ben több lépésben kivásárolta. A csatorna a tanult városi, 15-44 éves korosztályba tartozó lakosságot célozza meg, 2006-os nézettségi aránya 4,2% volt, csökkenő tendenciával.

További jelentősebb televízió műsorszolgáltatások még az alábbiak:

Prima TV	Prima TV Romania
Alpha TV	Pro Cinema
Bucuresti 1	Realitatea TV
Canal Teleshop	Senso
Etno TV	Taraf TV
Favorit TV	Teleshop 24
National TV	TV KLumea
Oglinda TV	TV Sport
PratechTV	TVRM

Egyes jelentősebb műsorszolgáltatások lakossági ellátottsága:

PRO TV	82,00%
Antena 1	83,90%
Prima TV	77,30%
Acasă TV	73,30%
Realitatea TV	74,20%

Némely műsorszolgáltatás nézettség megosztása 2006-ban:

Országos csatornák	Market Share (egész napos)
TVR 1	16.7%
PRO TV	15.6%
Antena 1	13.5%
Acasă TV	7.7%
TVR 2	5.3%
Prima TV	4.2%
RealitateaTV	3.7%
OTV	2.1%
Național TV	2.1%
1 TV	1.4%
Antena 3	1.3%
Pro Cinema	1%
N 24	0.7%
TVR Cultural	0.2%
Euforia Lifestyle TV	0.2%

⁴⁴ <http://www.broadbandtvnews.com/today/?p=2508>

Az Open Society és a Centre for Independent Journalism szervezetek által a román televízióról készített és 2005-ben nyilvánosságra hozott jelentés megállapította, hogy a televízió finanszírozása nélkülözi az átláthatóságot és a nagyobb médiabirodalmak sokkal inkább politikai célokkal, mintsem kereskedelmi célokkal működnek.⁴⁵

A jelentés azt is kifogásolta, hogy egyetlen kereskedelmi műsorszolgáltató sem hozza nyilvánosságra pénzügyi beszámolóját. Az előírás ugyanis csak azt követeli meg, hogy azt az adóhatósághoz be kell nyújtani. Azt is megállapította, hogy több műsorszolgáltató offshore regisztrációjú, ezért nehéz a részvényesek azonosítása. Igaz, Romániában nincs korlátozás a média-kereszttulajdonlás kérdésében.

Kábeltelevízió

Romániában a háztartások száma: 7,32 millió. Ebből 2007. I. félévének végén 4,57 millió volt sokcsatornás televíziószolgáltatás előfizetője és azon belül 3,6 millió kábeltvévé előfizető volt. Így tehát a kábelpenetráció ekkor 49,2%-os. Ugyanakkor a kábellel ellátott háztartások száma 6,3 millió, tehát az ellátottság rendkívül magas, 85,9%. A kábel-előfizetések száma azonban 2007 folyamán csökkent, ami nagy valószínűséggel a műholdas DTH szolgáltatás nagymértékű felfutásának tudható be.

A 3,6 millió kábeltv előfizetőt 581 kábelszolgáltató szolgálja ki. Digitális kábeltvé-átvitel 2005 végén kezdődött néhány helyen. 2007. június 30-án a digitális kábeltvé- szolgáltatás előfizetőinek száma csupán 30 ezer körüli volt.

A nagyszámú szolgáltató ellenére két nagy szolgáltató tudhatja magáénak az összes előfizető több mint felét. Ez a két szolgáltató az UPC Románia és az RCS-RDS.

Az UPC Románia 2005 őszén vált a legnagyobb szolgáltatóvá, amikor a tulajdonosa, a Liberty Global megvásárolta az Astral Group nevű társaságot. 2006-ban viszont az RCS-RDS előretörésével a vezető pozíciója meggyengült és jelenleg mindkét társaságnak kb. 1,3 millió előfizetője van. A szolgáltatók konszolidációja a kisebb vállalkozások területén is folyamatban van, ami segíthet az engedély nélküli szolgáltatások kérdésének rendezésében is. Ez a kábelkalózkodás komoly szerzői jogi problémákat jelent. A műholdról levett, eredetileg nyugat-európai célpontokra szánt műsorokat egyes kábelhálózatok engedély nélkül továbbítják, sőt még román szinkront vagy alámondást is adnak hozzá. Gyakran továbbítanak illegális videókat is. Az ilyen kalózkodás ellen 2005-ben büntetőjogi kampányba kezdtek, súlyos büntetéseket szabtak ki, egy és hét év közötti szabadságvesztést és súlyos pénzbüntetéseket is alkalmaztak. Ennek ellenére a kampány eddig nem járt jelentős eredménnyel.

A kisebb hálózatok kapacitása tipikusan 40 csatorna körüli.

Az utóbbi egy-két évben a kábelhálózatok jelentős részénél a digitális szolgáltatások bevezetése jelenti a súlyponti feladatot. Erre a 2004 óta megjelent műholdas (digitális) DTH szolgáltatások általi kihívás kényszeríti a szolgáltatókat. Azt megelőzően a kábel uralta a sokcsatornás televíziós piacot, most viszont a műholdas szolgáltatások előfizetői száma dinamikusan növekszik és jórészt a kábel-előfizetők rovására.

Az **UPC** kínálata sokrétű. Analóg kábeltvé-szolgáltatásában három csomag közül lehet választani, és ezekhez kiegészítésként a HBO vagy a MAXPAK, illetve az Adult csomagra lehet előfizetni. A digitális kábelszolgáltatásban ugyancsak három alapsomag vehető igénybe, 60, 101, illetve 107 műsorcsatornával. Ezek havidíja rendre: 35,-, 45,-, 65,-RON. Az első két csomaghoz elő lehet fizetni a HBO csomagra (12 RON), illetve a HBO/MAXPAK-ra (15 RON), amiben már a HBO, HBO Comedy, Cinemax és Cinemax 2 csatornák kaptak helyet. A legnagyobb alapsomagban ezek a műsorok is benne vannak, ebben a csomagban az alábbi csatornák kaptak helyet:

⁴⁵ http://www.mma.ro/Comunicate%20de%20presa/FreeEx_Annual_Raport_2005.pdf

1	<u>INFO UPC</u>	75	<u>Sport Klub</u>	145	<u>BBC Prime</u>
2	<u>TVR 1</u>	76	<u>ESPN Classics</u>	146	<u>CNBC</u>
3	<u>TVR 2</u>	77	<u>Motors TV</u>	161	<u>Money Channel</u>
4	<u>Pro TV</u>	78	<u>Extreme Sports</u>	162	<u>TVRM</u>
5	<u>Antena 1</u>	79	<u>Sailing</u>	163	<u>Canal nou - in curand</u>
6	<u>Antena 2</u>	80	<u>NASN</u>	164	<u>Alfa Omega</u>
7	<u>Prima TV</u>	91	<u>Pro Cinema</u>	165	<u>Canal Teleshop</u>
8	<u>B1 TV</u>	92	<u>Hallmark</u>	166	<u>Alpha TV</u>
9	<u>National TV</u>	93	<u>AXN</u>	167	<u>Flux TV</u>
10	<u>OTV</u>	94	<u>AXN Crime</u>	168	<u>Speranta TV</u>
11	<u>Kanal D</u>	95	<u>AXN SciFi</u>	169	<u>Pratech</u>
12	<u>TVR Cultural</u>	96	<u>MGM Channel</u>	181	<u>TV5 Europe</u>
21	<u>Realitatea TV</u>	101	<u>MTV Channel</u>	182	<u>DW</u>
22	<u>Antena 3</u>	102	<u>UTV</u>	183	<u>Duna TV</u>
23	<u>N 24</u>	103	<u>Kiss TV</u>	184	<u>Film+</u>
31	<u>Acasa TV</u>	104	<u>VH-1 Channel</u>	185	<u>M2</u>
32	<u>Romantica</u>	105	<u>Mezzo</u>	186	<u>TV2</u>
33	<u>Euforia TV</u>	106	<u>C Music</u>	187	<u>RTL Klub</u>
34	<u>Goodlife Channel</u>	107	<u>VH-1 Classic</u>	188	<u>M 6</u>
35	<u>Zone Club</u>	108	<u>MTV2</u>	189	<u>RTL Channel</u>
36	<u>Fashion TV</u>	109	<u>MTV Hits</u>	190	<u>Pro 7</u>
41	<u>Discovery Channel</u>	110	<u>MTV Base</u>	191	<u>Sat1</u>
42	<u>National Geographic</u>	111	<u>Party TV</u>	192	<u>RAI Uno</u>
43	<u>Zone Reality</u>	112	<u>Favorit</u>	193	<u>TVE</u>
44	<u>Viasat History</u>	113	<u>Etno</u>	194	<u>Samanyolu TV</u>
45	<u>Viasat Explorer</u>	114	<u>Taraf TV</u>	195	<u>Vesti News</u>
46	<u>Animal Planet</u>	121	<u>Minimax / A+</u>	196	<u>CCTV</u>
47	<u>Discovery Civilisation</u>	122	<u>Cartoon Network</u>	197	<u>KBS</u>
48	<u>Discovery Science</u>	123	<u>Jetix</u>	221	<u>Hustler Blue</u>
49	<u>Discovery Travel&Living</u>	124	<u>Bebe TV</u>	222	<u>Hustler TV</u>
50	<u>Travel Channel</u>	125	<u>Boomerang</u>	223	<u>Private Spice</u>
51	<u>National Geographic Wild</u>	126	<u>Nickelodeon</u>	333	<u>HBO</u>
71	<u>Sport.ro</u>	141	<u>Euronews</u>	334	<u>HBO Comedy</u>
72	<u>Telesport</u>	142	<u>CNN</u>	335	<u>Cinemax</u>
73	<u>Eurosport</u>	143	<u>France 24</u>	336	<u>Cinemax 2</u>
74	<u>Sport 1</u>	144	<u>BBC World</u>		

A táblázatban aláhúzott műsorszolgáltatók frissen (2008-ban) kerültek be a választékba. A csomagokban EPG van és 18 rádiócsatorna is hallgatható.

Akár az analóg, akár a digitális kábeltelevízió szolgáltatást triple-play csomagban is értékesítik, ebben négyféle kínálat van. A legolcsóbb kínálatban a legkisebb analóg kábeltvé csomag, a legkisebb sávszélességű internetszolgáltatás és IP telefon szolgáltatás szerepel havi 50 RON díj fejében. A közepes csomag, 10 Mbit/s sebességű Internetet, analóg kábeltv szolgáltatást és IP telefont kínál 75 RON díj fejében, a két csúcs-ajánlat közül az egyik 100 RON haviddíjjal ugyanezt kínálja korlátlan telefonhasználattal, a másik – de egyelőre csak a fővárosban – ugyanekkora haviddíjért 101 műsorcsatornás digitális kábeltv-s szolgáltatást ad a 10 Mbit/s-os internet és a korlátlan telefonszolgáltatás mellett.

Az UPC televíziós kínálatát tovább színesíti az, hogy az UPC Direct elnevezésű műholdas DTH rendszer szolgáltatásait is kínálja. Ugyanakkor a meglévő DTH szolgáltatások terjedésével és újak piacralépésével az UPC 2007 első három negyedévében mintegy 100 ezer kábelelőfizetőt veszített és csak kevés új előfizetőt szerzett a digitális kábelszolgáltatása révén.⁴⁶ Szó van arról, hogy az UPC Románia tevékenységét esetleg átveszi a vezető mobil szolgáltató, az Orange és quadruple-play szolgáltatást fog nyújtani (telefon, internet, tv, mobil).

⁴⁶ Broadband TV News CEE 2008. február 1.

A másik nagyobb kábeles szolgáltató, aki triple-play szolgáltatásokat is kínál, a Romania Cable Systems-Romania Data System (RCS-RDS). Mai formájában a nevében szereplő vállalkozások 2005 júliusában történt összeolvadásából jött létre. 2006-ra a kábeltelevíziós előfizetői számát illetően felzárkózott az UPC mögé és csak 70 ezerrel maradt el az UPC 1,37 milliós előfizetői számától. Az RCS-RDS Románián kívül kábeltelevíziós szolgáltatást nyújt Magyarországon és Szlovákiában is. A cég – az UPC-hoz hasonlóan - műholdas DTH szolgáltatást is létesített.

Az RCS-RDS 2006 végén hozzálátott kábelhálózatán a digitális televízió szolgáltatások bevezetéséhez és jelenlegi kínálatában egyes területeken már a normál kínálat része ez.

Az analóg kábeltelevíziós csomagban a „BAZA” nevű alapsomag 52 csatornás és havidíja 21 RON. A benne foglalt műsorcsatornák:

1. KANAL D	14. TVR 1	27. ZONE REALITY	40. VIASAT EXPLORER
2. NATIONAL TV	15. PRIMA TV	28. FLUX TV	41. EUFORIA LIFESTYLE
3. REALITATEA TV	16. TVR 2	29. EUROSPORT 2	42. ROMANTICA
4. NATIONAL	17. PRO TV	30. MONEY CHANNEL	43. DD TV
5. HALLMARK	18. AXN	31. TVR CULTURAL	44. DUNA
6. RCS INFO	19. ANIMAL PLANET	32. SPORT KLUB	45. RAI UNO
7. KISS TV	20. MINIMAX / A+	33. TV 5	46. EURONEWS
8. SPORT.RO	21. OTV	34. ETNO TV	47. NATIONAL GEOGRAPHIC WILD
9. CARTOON NETWORK/ TCM	22. EUROSPORT	35. PRO CINEMA	48. EXTREME SPORTS
10. U TV	23. DISCOVERY	36. CNN	49. M 6
11. ANTENA 3	24. B1 TV	37. COSMOS TV	50. ANTENA 2
12. ACASA TV	25. JETIX	38. N24	
13. ANTENA 1	26. MTV ROMÂNIA	39. TELESPOORT	

A digitális kínálatban ugyanez a BAZA az alapsomag (21 RON), ehhez képest létezik a BAZA+ csomag, ami annyival tér el az előzőtől, hogy egy filmsaturna is jár hozzá. Ha ez a filmsaturna a HBO, akkor a díj 29 RON, ha a Cinemax, akkor 28 RON, ha mindkettő, akkor 36 RON.

A következő csomag az EXTRA, ennek havidíja 28 RON, ebben a következő 9 műsor van többletként a BAZA-hoz viszonyítva:

Discovery Civilisation	Mezzo
Discovery Travel and	Fashion TV
Discovery Science	MTV Hits
Viasat History	VH1 Classic
Spice Platinum	

Az EXTRA + itt is abban különbözik, hogy filmsaturna jár hozzá, így díja 36,-; 35,-; 43,- RON, a járulékos filmsaturna függvényében.

Van még egy 31,- RON havidíjú, EXTRA MAGYAR nevű csomag, ahol az EXTRA csomaghoz képest az alábbi 5 magyar csatorna szerepel a csomagban:

Cool	Viasat 3
Hír TV	Story TV
Film +	

Az RCS-RDS 2007 őszén megkísérelt a londoni tőzsdén részvényeket kibocsátani, de ettől – az indoklás szerint a kedvezőtlen tőzsdei viszonyok miatt – az utolsó pillanatban visszalépett. Ezután kölcsön formájában próbált forrást szerezni, ami sikerrel járt és kb. 340 millió € kölcsönt kapott. Ebből elsősorban 3. generációs mobilszolgáltatásba kíván belépni, másrészt a Digi TV DTH szolgáltatást

kívánja továbbterjeszteni újabb országok piacán.⁴⁷ Ez bizonyára sikeres, hiszen ma Csehországban, Szlovákiában, Magyarországon, Romániában, Szerbiában és Horvátországban működik a szolgáltatás.

A kábelhálózatok vonatkozásában jelentős esemény, hogy elindult egy **NetCity** nevű projekt 220 millió € befektetéssel, melynek célja Bukarestben optikai kábelhálózat kiépítése. A program az EU Információs társadalom és Médiabiztos, Viviane Reding szerint ellentétes lehet az EU versenyszabályozásával.⁴⁸ Arról van ugyanis szó, hogy a főváros által támogatott optikai kábelhálózat monopóliumhelyzetben lenne, a többi szolgáltatónak tőle kellene bérelni kapacitást vagy kábelcsatornát, ha saját kábelt kíván építeni.

Műholdas műsorelosztás

Romániában – az ország méretéhez és lakosságának számához képest eléggé szokatlan módon – öt műholdas DTH szolgáltató működik. A legtöbb európai országban nagy nehézséggel működik két vagy három szolgáltató.

Az öt szolgáltató az alábbi:

A szolgáltatás neve	Tulajdonos	Előfizetők száma 2006 végén (nem hivatalos)	2008. elején a TV műsorok száma	Műhold és (pozíció)
Digi TV	RCS-RDS	800 000	76	Intelsat 10-02 (1° W)
Max TV	Digital Cable Systems	60 000	54	Hotbird (13° E); W2 (16° E); Sirius 2 (4,8° E)
Focus Sat	UPC (Liberty Global)	12 000	44	Thor 3 (1° W)
Dolce TV	RomTelecom	18 000*	21	Hellas Sat 2 (39° E)
Boom TV	DTH Television Group	8 000**	65	Amos 2,1 (4° W)

**Egy híradásban a Dolce üzemeltetője, a görög OTE tulajdonosú RomTelecom képviselője 2008 áprilisában azt nyilatkozta, hogy előfizetőinek száma megközelítette a 500 ezret, ami szinte hihetetlen feljutást jelentene.⁴⁹ Mégis ezt látszik megerősíteni egy másik hír⁵⁰ augusztus végén, mely szerint az előfizetők száma 528 ezer. A Boom TV előfizetőinek száma 2008 október elején elérte a 200 ezret.⁵¹*

Szolgáltatónkénti frissebb előfizetői adatok nem állnak rendelkezésre, viszont azt tudjuk, hogy 2007 júniusában az öt szolgáltató előfizetőinek össz-száma 960 ezer volt⁵², szemben a fenti táblázatban szereplő adatok 898 000-os összegével. Ez a 60 ezres előfizetői szám növekedés a csak 2006-ban megjelenő Boom TV-nek és Dolce TV-nek, valamint az alacsony árakat kínáló Digi TV hallatlan sikerének eredménye.

⁴⁷ <http://www.newtelevisioninsider.com/?p=161>

⁴⁸ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=4045>

⁴⁹ Broadband TV News Central and Eastern Europe 2008. április 24.

⁵⁰ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=7574>

⁵¹ <http://www.digitaltvnews.net/content/?p=4501>

⁵² Romanian Electronic Communications Market - statistical data report - January 1 – June 30, 2007. http://www.anrcti.ro/Portals/57ad7180-c5e7-49f5-b282-c6475cdb7ee7/Raport%20date%20statistic%20sem%20I%202007_en.pdf

A Digi TV ma már Románián kívül Magyarországon, Szlovákiában, Csehországban, Horvátországban és Szerbiában is működteti a DTH szolgáltatását.

A Digi TV DTH-s műsorcsomagjai nagyon hasonlítanak az RDS-RCS kábeles műsorcsomagokhoz, ezért terjedelmi okok miatt ezeket itt nem részletezzük.

Érdekes lehet viszont összehasonlítani az öt szolgáltató árait és csatornaszámaikat. Minthogy a kínálat szerkezete eltérő a szolgáltatók között, érdemben csak a legolcsóbb és a legteljesebb műsorcsomagok jellemzőinek összehasonlítását lehet elvégezni. Egyes szolgáltatóknál a legtöbb műsorszám megoldás nem egy csomag, hanem több csomag egyidejű igénybevételével alakítható ki. Ezért a csomag(ok) neve helyett a „Full” elnevezést használtuk az összes műsor elérhetőségét biztosító megoldásnál.

Szolgáltató	Legolcsóbb csomag			Mindent tartalmazó csomag		
	Neve	Havidíja*	Műsor		Havidíja*	Műsor
Digi TV	BAZA	16,70	39	Full	36,60	64
Max TV	Max Basic	18,50	38	Full	51,90	55
Focus TV	Familia	16,80	33	Full	50,40	43
Dolce TV	Variety	17,50	45	Full	43,40	59
Boom TV	Easy	7,00	16	Full	64,30	63

* forgalmi adó nélkül

A táblázatból könnyen megérthető a Digi TV nagy sikere. Ehhez még az is hozzájárul, hogy a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges eszközök biztosításának és installálásának költségei nagyon eltérőek az egyes szolgáltatók ajánlatai között.

Szakmai körökben általában az a vélemény, hogy a kialakuló versenyben öt szolgáltató nem fog tudni fennmaradni és egy-két éven belül a szolgáltatók száma csökkenni fog.

IPTV

Az IPTV Romániában csak a kezdeteknél tart, nem is könnyű a helyzete, mivel más, korszerű platformok elterjedtsége magas, a verseny élénk, ugyanakkor a szélessávú előfizetői hozzáférés meglehetősen alacsony az országban, illetve a meglévők jelentős hányadát a kábelTV szolgáltatásokon valósítják meg.

Az első IPTV szolgáltatást 2007-ben az iNES triple-play szolgáltató indította, a hírközlési hatóság 2007. I. féléves beszámolója szerint a tárgyidőszak végén 140 előfizető volt.⁵³

A szolgáltató 2008-ban HDTV szolgáltatást is indítani szándékozott és szerinte erre Bukarestben legalább 10 ezer potenciális fogyasztó lenne. Jelenleg azonban még csak szándék formájában létezik. A jelenlegi kínálat 120 TV csatorna, internet és telefon, de a szolgáltatás díja többszöröse a más platformon létező hasonló szolgáltatásokénak.⁵⁴ Néhány kisebb távközlési szolgáltató foglalkozik IPTV bevezetésével, de egyelőre üzemelő szolgáltatásról nincs információ.

Az inkumbens távközlési szolgáltató, a RomTelecom is tervezi az IPTV szolgáltatás bevezetését 2009-ben, melyet ugyancsak Dolce márkanéven működtetne. Úgy hírlik, hogy a Deutsche Telekom jelentős résztulajdont vásárol a Rom Telecom görög tulajdonosában, az OTE-ben. Feltételezhető, hogy ez a Rom Telecom esetében azzal az előnnyel járhat, hogy hasznosíthatja a német távközlési vállalat jelentős tapasztalatait az IPTV szolgáltatások területén is.⁵⁵

⁵³ Romanian Electronic Communications Market - statistical data report - January 1 – June 30, 2007.

⁵⁴ <http://www.newtelevisioninsider.com/?p=161>

⁵⁵ Broadband TV News CEE 2008. március 20.

Földfelszíni digitális televízió műsorszórás (DTT)

Romániában a digitális televízió műsorszórásra történő átállás terén egyelőre alig tapasztalható mozgás. 2006-ban indult kísérleti sugárzás Bukarest és Galati környékén, illetve Sibiu környékén, de az előkészületeken túl érdemi információ nem található. Az ITU 2006-os tervezési konferenciáján Románia is megkapta a 8 multiplexhez elegendő frekvenciakészletet, a nemzetközi fórumokon Románia kinyilatkoztatta, hogy az átállás 2012-ben befejeződik.

Feltételezhető, hogy Romániában a digitális műsorszórás széleskörű bevezetéséhez szükséges befektetések gyors megtérülésének a perspektívája hiányzik. Ez év júliusában egy rendezvényen a médiahatóság, a Nemzeti Audiovizuális Tanács hivatalának egyik vezetője úgy nyilatkozott, hogy a földfelszíni digitális televízió műsorszórás bevezetésére csak az audióvizuális törvény kiegészítése után kerülhet sor, mely az analóg-digitális átállás stratégiáját eredményezi majd és melynek jóváhagyása egy éven belül meg fog történni.⁵⁶

⁵⁶ <http://www.broadbandtvnews.com/?p=5276>